

Evaluering af VE-rejseholdet

2026

RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.

Indholdsfortegnelse

1.	Formål og datagrundlag	3
1.1	Læsevejledning	3
2.	Hovedkonklusioner	4
3.	VE-rejseholdet	5
3.1	Baggrund	5
3.2	Evalueringsstilgang og undersøgelsesspørgsmål	6
3.3	VE-rejseholdets målgruppe	7
3.4	VE-rejseholdets aktiviteter	7
3.5	Målgruppens behov	11
4.	Resultater	12
4.1	Adgang til kvalificeret vejledning	12
4.2	Fagligt kompetenceniveau i kommunernes VE-arbejde	15
4.3	Videndeling og erfaringsudveksling	18
4.4	Dialog og samarbejde	20
4.5	Sammenfatning	22
5.	Bilag	23
5.1	Metode og datagrundlag	23
5.2	Fordeling af respondenter	26
5.3	Bilagsfigurer	27
5.4	Samlet oversigt over VE-rejseholdets aktiviteter	39

1. Formål og datagrundlag

VE-rejseholdet blev lanceret i maj 2023 med afsæt i *Klimaaf tale om grøn strøm og varme* fra juni 2022. VE-rejseholdet indgår dermed som et centralt initiativ i den samlede indsats for at fremme udbygningen af vedvarende energi (VE) i Danmark.

VE-rejseholdets opgave er at understøtte kommunernes arbejde med planlægning og sagsbehandling af VE-projekter på land, herunder gennem faglig vejledning, sparring, udbredelse af gode eksempler samt videndeling og erfaringsudveksling. Der er som led i klimaaftalen afsat midler til indsatsen i perioden 2023–2026, og det er besluttet, at VE-rejseholdets indsats skal evalueres.

På den baggrund har Energistyrelsen på vegne af VE-rejseholdets bidragende styrelser bedt Rambøll Management Consulting (Rambøll) gennemføre en evaluering, der skal belyse:

1. Hvordan VE-rejseholdets aktiviteter og tilbud har bidraget til kommunernes sagsbehandling og planlægning af VE på land, og
2. Hvilken betydning indsatsen har haft for kommunernes arbejde med udbygning af VE på land.

Evalueringen dækker perioden maj 2023–2025 og bygger på en kombineret kvantitativ og kvalitativ undersøgelse.¹ Der er indsamlet 203 fulde spørgeskemabesvarelser fra kommunale medarbejdere, som har anvendt VE-rejseholdets tilbud, samt gennemført 27 interviews med i alt 35 informanter, herunder kommunale fagmedarbejdere, interessenter og forskere. Derudover indgår en gennemgang af eksisterende materiale om VE-rejseholdets aktiviteter og henvendelser med henblik på at belyse indsatsens udvikling over tid.

Analysen tager afsæt i VE-rejseholdets opgavevaretagelse og de funktioner, indsatsen er etableret til at varetage: rollen som statsligt kontaktpunkt, faglig vejledning og sparring, facilitering af videndeling og erfaringsudveksling samt understøttelse af kommunernes borgerrettede dialog. Disse funktioner udgør evalueringens analytiske ramme og er operationaliseret i fire temaer vedrørende VE-rejseholdets bidrag til kommunernes: 1) Adgang til vejledning, 2) Kompetencer, 3) Videndeling og erfaringsudveksling og 4) Dialog og samarbejde i sagsbehandling og planlægning af VE.

1.1 Læsevejledning

I rapporten gennemgås resultaterne af evalueringen. Foruden ovenstående beskrivelse af formål gennemgår rapporten i kapitel 2 evalueringens hovedkonklusioner, kapitel 3 beskriver VE-rejseholdets opgave, målgruppe og aktiviteter, mens kapitel 4 fremstiller analysens fund. Kapitel 5 udgør rapportens bilagsmateriale, som blandt andet gennemgår evalueringens metode og uddyber datagrundlaget for evalueringen.

¹ Se bilag 5.1 for gennemgang af metode og datagrundlag.

2. Hovedkonklusioner

I kapitlet præsenteres evalueringens hovedresultater med fokus på de to evalueringsspørgsmål: VE-rejseholdets bidrag til kommunernes sagsbehandling og planlægning samt VE-rejseholdets betydning for udbygning af VE på land. Indledningsvis gennemgås resultaterne for hvert af evalueringens fire temaer.

For det første viser evalueringen, at **VE-rejseholdet i høj grad tilbyder kommunerne adgang til kvalificeret vejledning**. Hovedparten af de adspurgte fagmedarbejdere oplever let adgang til kvalificeret faglig sparring og vejledning, og VE-rejseholdet anvendes gennemgående som en central indgang til statslig viden om komplekse juridiske, miljøfaglige og planmæssige problemstillinger. Blandt hovedparten af de adspurgte kommunale fagmedarbejdere opleves VE-rejseholdets tværfaglige karakter at understøtte vejledning i et komplekst felt, hvor flere regulatoriske rammer og hensyn griber ind i hinanden. Den tværfaglige vejledningsindsats opleves dermed at styrke de kommunale fagmedarbejders grundlag for at træffe fagligt velunderbyggede beslutninger, hvilket bidrager til mere robuste processer omkring VE-projekter. De adspurgte interessenter beskriver ligeledes i overvejende grad, at VE-rejseholdet udgør en tilgængelig og samarbejdsorienteret statslig indgang til dialog om VE-relaterede emner.

For det andet **bidrager VE-rejseholdet til at løfte det kommunale kompetenceniveau gennem faglig vejledning og sparring**. VE-rejseholdets aktiviteter vurderes af hovedparten af de adspurgte fagmedarbejdere som relevante bidrag til faglig viden, og hovedparten oplever ligeledes et styrket grundlag for sagsbehandling og planlægning som afledt udbytte. Aktiviteterne beskrives af flere som en form for efteruddannelse eller opkvalificering, der kan omsættes i egen praksis. Udbyttet varierer med kommunernes erfaringsniveau, hvilket afspejles i forskelle i de adspurgte fagmedarbejdernes vurderinger, men samlet set opleves kommunernes forudsætninger for at varetage myndighedsrollen på VE-området som styrket.

For det tredje **opleves VE-rejseholdet at spille en central rolle i forhold til videndeling og erfaringsudveksling på tværs af kommuner og mellem stat og kommuner**. Hovedparten af de adspurgte kommunale fagmedarbejdere vurderer i høj grad, at VE-rejseholdet bidrager til adgang til relevant viden og praksiserfaringer. Særligt fysiske arrangementer opleves at understøtte konkret erfaringsudveksling, dialog om fælles udfordringer og opbygning af faglige netværk på tværs af kommuner. Dette bidrager til større indsigt i mulige løsninger og en fælles referenceramme for arbejdet med VE.

For det fjerde **understøtter VE-rejseholdet kommunernes borgerrettede dialog og samarbejde med opstillere og rådgivere, hvor udbyttet dog opleves som mere moderat**. De adspurgte kommunale fagmedarbejdere oplever gennemgående, at aktiviteterne giver inspiration til og perspektiver på borgerinddragelse og dialogprocesser, og nogle af de adspurgte fagmedarbejdere føler sig bedre rustet til at tage dialoger med eksterne aktører, herunder opstillere af VE. Udbyttet er indirekte og skyldes i overvejende grad, at disse fagmedarbejdere oplever en øget sikkerhed i egne faglige positioner. Borgerinddragelse fremstår på baggrund af interviewene som et særligt komplekst område, hvor omsætningen af generel viden til lokal praksis opleves at være udfordrende, og hvor der er behov for understøttelse.

Hovedparten af både adspurgte kommunale fagmedarbejdere og interessenter peger på, at VE-rejseholdet har etableret sig som et centralt statsligt kontaktpunkt for faglig sparring. Dette har haft en tydelig og overvejende positiv betydning for kommunernes arbejde med udbygning af VE i det åbne land. Bidraget ligger især i at styrke kommunernes adgang til kvalificeret vejledning om planlægning, sagsbehandling og proceshåndtering (jf. evalueringsspørgsmål 1) i et fagområde, præget af teknisk kompleksitet, omfattende regulering og mange aktører. Dette har styrket kommunernes adgang til viden og givet bedre overblik i et komplekst og politisk følsomt regel- og myndighedslandskab.

VE-rejseholdets indsats har særligt haft betydning for kommunernes mulighed for at navigere i sammensatte lovgivningsmæssige rammer, holde sig opdateret på ny lovgivning og praksis samt indgå i videndeling og erfaringsudveksling på tværs af kommuner. Nogle af de adspurgte fagmedarbejdere peger på, at en højere grad af differentiering efter erfaringsniveau eller mere specialiseret indhold vil kunne øge udbyttet for de mest erfarne medarbejdere, som i mindre grad oplever et behov for generel vejledning.

VE-rejseholdets tværministerielle og tværfaglige karakter opleves gennemgående som en styrke i forhold til at vejlede på tværs af plan-, miljø- og energihensyn, mens det blandt flere af de adspurgte fagmedarbejdere kun i begrænset omfang opleves at kunne adressere strukturelle barrierer, såsom forskellige afvejninger af hensyn i de forskellige styrelses lovgivningsmæssige ophæng eller lokale forhold. Flere af de adspurgte interessenter peger i tråd hermed på, at VE-rejseholdet i nogen grad har bidraget til at identificere barrierer, blandt andet gennem input fra interessenter og kommuner, men i lav grad har haft mulighed for at understøtte selve håndteringen og fjernelsen af disse barrierer.

VE-rejseholdets betydning for realiseringen af konkrete VE-projekter (jf. evalueringsspørgsmål 2) må på baggrund af analysen af kommunale fagmedarbejdere og interessenters udsagn forstås som overvejende indirekte. Bidraget retter sig primært mod at styrke de faglige og processuelle forudsætninger for kommunernes myndighedsarbejde snarere end mod direkte projektgennemførelse, hvilket også har en sammenhæng med de begrænsede muligheder for at håndtere identificerede barrierer. Udbyttet er størst i relation til fagligt grundlag, tværfaglig sparring og videndeling, mens bidraget til den borgerrettede dialog opleves indirekte blandt de adspurgte kommunale fagmedarbejdere.

3. VE-rejseholdet

3.1 Baggrund

VE-rejseholdet er etableret som en tværgående enhed på tværs af Energistyrelsen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (tidligere en del af Miljøstyrelsen) samt Plan- og Landdistriktsstyrelsen. Styrelserne repræsenterer hvert deres ressortområde og varetager hvert deres lovområde. VE-rejseholdet forener således interesser og reguleringsmæssige rammer i en samlet statslig enhed med et sekretariat, forankret i Energistyrelsen.

VE-rejseholdets hovedopgave er at understøtte kommunerne i deres arbejde med udbygning af solceller og vindmøller i det åbne land; blandt andet gennem udbredelse af gode eksempler, faglig vejledning, sparring og videndeling. VE-rejseholdets primære målgruppe er kommunale fagmedarbejdere, da kommunerne spiller en central rolle i udbygning af VE på land, som ansvarlig myndighed for den fysiske planlægning på land. Det indebærer komplekse plan-, miljø- og inddragelsesprocesser, som er af afgørende betydning for realiseringsgrad og tempo for udbygning af VE i det åbne land.

VE-rejseholdet har ikke til opgave at indgå i konkret projektudvikling eller konkret sagsbehandling.

VE-rejseholdet er etableret med fire centrale hovedopgaver:

- 1) VE-rejseholdet fungerer for det første som et **centralt og synligt statsligt kontaktpunkt** for kommunerne i spørgsmål om vedvarende energi på land. Det indebærer tilgængelighed og en koordineret håndtering af henvendelser samt en proaktiv, opsøgende indsats over for kommuner.
- 2) For det andet yder VE-rejseholdet **faglig vejledning og sparring**. Det omfatter støtte til kommunerne inden for planlægning, miljø- og habitatregler, VE-lovgivning samt processer

for borgerinddragelse, uden at overtage kommunernes myndighedsansvar eller gå ind i konkrete sager.

- 3) For det tredje bidrager VE-rejseholdet til **videndeling og erfaringsudveksling** på tværs af kommuner og mellem stat og kommuner. Det sker blandt andet gennem temadage, workshops, formidling af lovændringer og praksis samt udvikling af materialer som FAQ og udbredelse af eksempler på god praksis.
- 4) For det fjerde **understøtter VE-rejseholdet kommunernes borgerrettede dialog**. Det sker blandt andet gennem udbredelse af erfaringer og gode metoder til borgerinddragelse, så kommunerne er bedre rustet til at håndtere lokale dialogprocesser om VE-projekter.

Samtidig er VE-rejseholdets opgaver og ydelser løbende kvalificeret gennem behovsafdækning, dialog og møder med kommuner og tilpasning til ændringer i efterspørgsel og rammevilkår. Dette dynamiske sigte indgår som afsæt for evalueringen, idet analysen også retter sig mod udviklingen i VE-rejseholdets aktiviteter, prioriteringer og arbejdsformer over tid.

3.2 Evalueringstilgang og undersøgelsesspørgsmål

Evalueringen har til formål at undersøge, hvilken betydning VE-rejseholdets aktiviteter og tilbud har haft for kommunernes udbygning af VE på land, samt hvordan VE-rejseholdets indsats har bidraget til kommunernes sagsbehandling og planlægning på området.

Med udgangspunkt i hovedspørgsmålene er evalueringens undersøgelsesspørgsmål udviklet med afsæt i VE-rejseholdets fire hovedopgaver. Hovedopgaverne har fungeret som en struktureret ramme for at konkretisere, hvilke typer indsatser, ydelser og interaktioner der er genstand for analysen, og for at nedbryde de overordnede spørgsmål i mere specifikke delspørgsmål vedrørende kontaktfunktion, faglig sparring, videndeling samt understøttelse af borgerrettet dialog. Hovedopgaverne er operationaliseret i fire temaer, som er defineret i dialog med VE-rejseholdet. Temaerne dækker VE-rejseholdets bidrag til:

1. Adgang til kvalificeret vejledning
2. Kompetenceniveau i kommunerne
3. Videndeling og erfaringsudveksling
4. Samarbejde og dialog i VE-processer.

Forholdet mellem hovedopgaver, undersøgelsesspørgsmål og evalueringskriterier kan sammenfattes således: VE-rejseholdets fire hovedopgaver udgør evalueringens indholdsmæssige afgrænsning og definerer, hvilke typer indsatser og funktioner der er genstand for analysen. Hovedopgaverne er i evalueringen operationaliseret i fire analytiske temaer, som anvendes til systematisk at belyse, hvordan opgaverne omsættes i praksis, og hvordan indsatsen opleves af målgruppen.

Temaerne fungerer dermed som bindeled mellem VE-rejseholdets hovedopgaver og evalueringens hovedspørgsmål om henholdsvis VE-rejseholdets betydning for kommunernes sagsbehandling og planlægning af VE på land og VE-rejseholdets bidrag til kommunernes udbygning af VE på land.

Evalueringskriterierne om relevans, anvendelse og oplevet værdi danner en fælles vurderingsramme på tværs af de fire temaer. Kriterierne tydeliggør, hvad der i evalueringen betragtes som kendetegn ved en velfungerende indsats, og udgør grundlaget for den samlede vurdering af VE-rejseholdets betydning.

Resultaterne af data for de fire temaer anvendes i analysen til at besvare evalueringens hovedspørgsmål.

3.3 VE-rejseholdets målgruppe

VE-rejseholdets primære målgruppe er kommunale fagmedarbejdere, som beskæftiger sig med sagsbehandling og planlægning af VE på land. Fagmedarbejderne beskæftiger sig med opgaver, der spænder fra strategisk energiplanlægning og kommuneplanlægning til konkret sagsbehandling og planlægning, herunder udarbejdelse af lokalplaner, miljøvurderinger, landskabsvurderinger og omfattende procesarbejde med borgere og politisk betjening.

Derfor henvender VE-rejseholdets tilbud og aktiviteter sig til både planlæggere, energiplanlæggere, natur-, miljø- og klimamedarbejdere samt projektledere i kommunerne. De faglige temaer og emner, som VE-rejseholdet beskæftiger sig med, dækker af samme årsag også over en bred vifte af faglige og procesmæssige forhold, som indgår i kommunernes arbejde med VE på land.

Ud over den primære målgruppe har et udsnit af VE-rejseholdets arrangementer også henvendt sig til aktører i det øvrige interessentlandskab, som kendetegner udbygning af VE på land. Det omfatter blandt andet udviklere, rådgivere, forskere og interesseorganisationer, som beskæftiger sig med udbygning af VE på land. VE-rejseholdets online-frokostmøder har været tilgængelige for denne målgruppe, som også havde mulighed for at deltage i VE-rejseholdets konference i 2024 om lokal inddragelse og opbakning til VE. Derudover har VE-rejseholdet deltaget i møder med interessenter med henblik på at udveksle perspektiver, viden og erfaringer. Interessenterne har dermed haft mulighed for at bidrage til VE-rejseholdets indsats med aktuel viden fra deres respektive positioner. Derudover har flere af disse aktører bidraget til VE-rejseholdets fysiske arrangementer som oplægsholdere.

3.4 VE-rejseholdets aktiviteter

Dette afsnit belyser VE-rejseholdets aktiviteter² i perioden maj 2023-2025 samt karakteren af VE-rejseholdets kontakt med målgruppen og udviklingen heri over tid. Aktiviteterne retter sig mod kommunernes arbejde med planlægning, myndighedsbehandling og processer, knyttet til udbygning af VE på land og omfatter både faglige, juridiske, tekniske og procesrelaterede temaer.

For kommunale fagmedarbejdere:

- **Årlige vidensdage:** Fysiske heldagsarrangementer med fokus på udvalgte emner gennem en række oplæg fra statslige styrelser og andre relevante statslige aktører samt status for udbygning af sol og vind på land. Vidensdagene afholdes årligt i landets regioner med samme indhold.
- **Temadage:** Fysiske heldagsarrangementer med fokus på et afgrænset emne eller tema, som afdækkes gennem oplæg fra kommuner, statslige styrelser og andre relevante aktører.
- **Workshops:** Fysiske heldagsarrangementer, ofte med fokus på konkrete tekniske eller lovgivningsmæssige emner samt fokus på dialog og erfaringsudveksling mellem kommuner.

For kommunale fagmedarbejdere og øvrige interessenter:

- **Online-frokostmøder:** Gennemgang af nye vejledninger, bekendtgørelser, faglige temaer eller konkrete værktøjer, som er relevante for arbejdet med sagsbehandling og planlægning af VE.
- **Online-nytårskur:** VE-rejseholdet deler årligt status for aktiviteter og temaer fra det forgangne år, planer for det kommende år samt en generel status for udbygning af VE på land.
- **Konference:** VE-rejseholdet har afholdt en konference i 2024 om lokal inddragelse og opbakning til VE-projekter.

² Se bilag 5.4 for en samlet oversigt for gennemførte aktiviteter i 2023-2025.

Temaer:

Temaerne for VE-rejseholdets aktiviteter og online-frokostmøder omfatter blandt andet lovgivning og myndighedsprocesser, herunder planretlige rammer, miljøvurdering, habitatregler, VE-ordninger og vandrammedirektivet. Der indgår også emner vedrørende tekniske og anlægsspecifikke forhold for sol- og vindanlæg samt batterianlæg, ligesom miljø- og naturhensyn som landskab, beskyttede arter og naturområder samt målsatte vandforekomster behandles.

Derudover omfatter temaerne kommunal planlægningspraksis, herunder kommuneplanlægning, udpegninger og lokalplanlægning samt procesrelaterede forhold som borgerinddragelse, lokal opbakning og administration af ordninger som grøn pulje.

Samlet afspejler temaerne de forskellige fagligheder og opgavetyper, der indgår i kommunernes samlede opgaveportefølje på VE-området. Derudover afspejles de tre involverede styrelses respektive ressortområder og faglige indgange til VE-området. Det gælder energifaglige forhold, planretlige rammer og arealplanlægning samt miljø- og naturfaglige hensyn og vurderinger. Temaerne samler dermed både energi-, plan- og miljøperspektiver og understøtter kommunernes arbejde på tværs af de myndighedsområder, der indgår i planlægning og sagsbehandling af VE-projekter på land.

VE-rejseholdet har løbende gennemført brugerevalueringer og taget imod input til temaer og emner for kommende aktiviteter. Derudover udarbejder VE-rejseholdet årligt en årsopsamling med oversigter over afholdte arrangementer, nedslag i brugerevalueringer samt forventninger til det kommende år. Gennemgangen af evalueringer og årsrapporter viser, at der generelt er en meget høj grad af tilfredshed med VE-rejseholdets aktiviteter:

- **2023:** På tværs af to afholdte workshops vurderede 87 pct. af respondenterne programmet som godt.
- **2024:** Ved workshops om lokal inddragelse i Esbjerg og Hvalsø svarede 95 pct., at de var tilfredse eller meget tilfredse. Ved de landsdækkende vidensdage var den samlede tilfredshed 100 pct. (41 pct. tilfredse og 59 pct. meget tilfredse).
- **2025:** Ved temadagene om grøn pulje i Skive og Holbæk vurderede henholdsvis 96 og 93 pct. af deltagerne deres udbytte som godt eller meget godt. Ved VE-rejseholdets solcelletemadag i Nykøbing Falster var tilfredsheden 100 pct.

Denne positive modtagelse tilskrives VE-rejseholdets evne til at levere relevant og praksisnær viden, der kan omsættes i kommunernes sagsbehandling og planlægning af VE. Deltagerne fremhæver i brugerevalueringerne særligt oplæg med konkrete cases fra andre kommuner og juridisk afklaring fra styrelserne. Den høje score er konsistent på tværs af workshops, temadage og vidensdage, hvilket indikerer en gennemgående høj kvalitet.

Tabel 1: Oversigt over arrangementer maj 2023-2025

År	Antal arrangementer	Fysiske arrangementer	Online arrangementer	Antal tilmeldte
2025	16 arrangementer	4 Vidensdage 3 Workshops 5 Temadage	1 Nytårskur 3 Frokostmøder	I alt 533 kommunale fagmedarbejdere fra 84 unikke kommuner tilmeldt til de fysiske arrangementer. 197 kommunale fagmedarbejdere tilmeldt nytårskuren.

År	Antal arrangementer	Fysiske arrangementer	Online arrangementer	Antal tilmeldte
				I alt 762 tilmeldte til online-frokostmøder.
2024	20 arrangementer	2 Temadage 4 Workshops 1 Konference 5 Vidensdage	1 Nytårskur 7 Frokostmøder	I alt 465 kommunale fagmedarbejdere fra 84 unikke kommuner tilmeldt til de fysiske arrangementer. I alt 701 tilmeldte til de online-frokostmøder.
2023	9 arrangementer	3 Workshops 5 Vidensdage	1 Webinar	I alt 346 kommunale sagsbehandlere fra 86 unikke kommuner har været tilmeldt de fysiske arrangementer. I alt 142 tilmeldte til webinar.
I alt	45 arrangementer	32 fysiske arrangementer	13 online-arrangementer	I alt har der været 3.146 tilmeldinger til VE-rejseholdets fysiske og online arrangementer i perioden

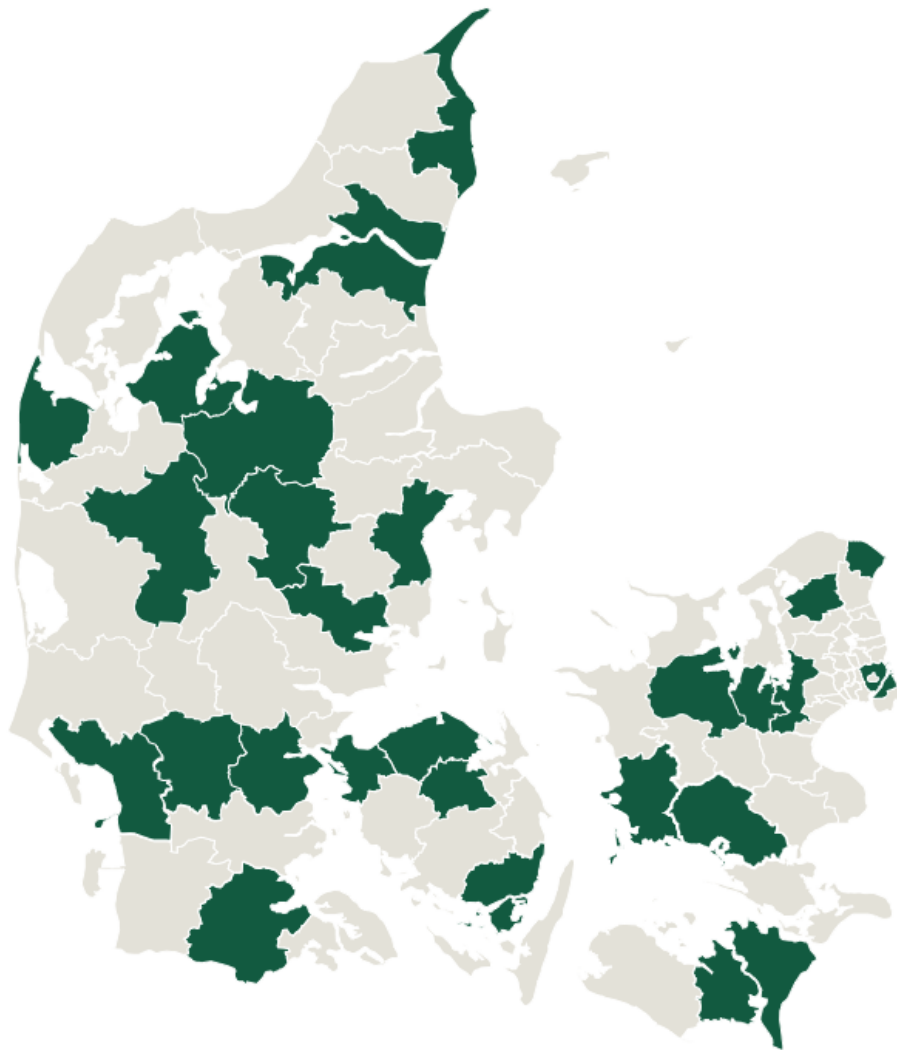
Udvikling i aktivitetsudbud:

På tværs af perioden ses en tydelig udvikling i VE-rejseholdets tilbud, som er blevet både mere varierede og med hyppigere forekomster. Udviklingen afspejler, at VE-rejseholdet løbende har udviklet og udbygget deres tilbud i tråd med rejseholdets opdrag, hvoraf det fremgår, at tilbud skal udvikles med udgangspunkt i målgruppens efterspørgsel og behov. VE-rejseholdets aktiviteter er afholdt i hele landet.

Tabel 2: Oversigt over lokationer for aktiviteter juni 2023-2025

Region	Byer	2023	2024	2025	I alt
Hovedstaden	Hillerød, Helsingør, København	1	2	1	4
Sjælland	Roskilde, Holbæk, Guldborgsund, Hvalsø, Korsør, Næstved	1	2	3	6
Syddanmark	Odense, Svendborg, Vejle, Esbjerg, Middelfart, Aabenraa, Sønderbøl, Kolding	3	4	5	12
Midtjylland	Silkeborg, Skive, Herning, Aarhus, Horsens, Viborg, Lemvig	2	3	2	7
Nordjylland	Aalborg, Frederikshavn	1	1	1	3
I alt		8	12	12	32

Kort 1: Oversigt over, i hvilke kommuner VE-rejseholdet har afholdt fysiske arrangementer (maj 2023-2025)

Som supplement til de fysiske arrangementer introducerede VE-rejseholdet således i 2024 online-frokostmøder. Disse frokostmøder er primært anvendt til at dele ny og aktuel udvikling inden for VE på land. Det har eksempelvis været oplæg om nye vejledninger, bekendtgørelser eller gennemgang af faglige emner, herunder eksempelvis fuglebeskyttelsesdirektivet eller potentialemodeller, som har betydning for kommunernes sagsbehandling og planlægning af VE.

Foruden afholdelse af arrangementer og online arrangementer, er VE-rejseholdet tilgængeligt via en funktionspostkasse, hvor kommunale fagmedarbejdere og andre aktører kan henvende sig med spørgsmål relateret til VE. VE-rejseholdet koordinerer besvarelser og har også ansvaret for at distribuere spørgsmål videre til andre relevante statslige instanser, hvis bidrag har betydning for dele af eller hele besvarelsen. Hovedparten af henvendelserne i perioden 2023-2025 kommer fra kommunale medarbejdere, mens også interessenter har gjort brug af tilbuddet. Henvendelserne i perioden fordeler sig således:

- **2023:** 103 henvendelser (132 spørgsmål) fra 36 kommuner og 13 øvrige aktører.
- **2024:** 181 henvendelser (236 spørgsmål) fra 51 kommuner og 19 øvrige aktører.
- **2025:** 94 henvendelser (171 spørgsmål) fra 43 kommuner og 15 øvrige aktører.

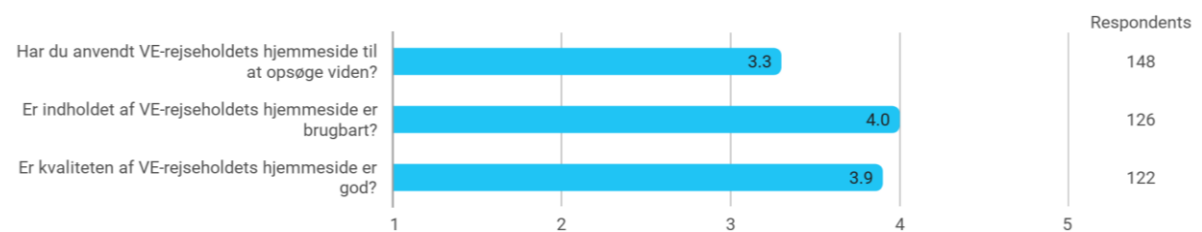
Gennemgangen af henvendelser til VE-rejseholdets funktionspostkasse viser, at spørgsmålene overvejende vedrører regulatoriske og forvaltningsmæssige spørgsmål i VE-sager. Henvendelserne

har afspejlet både juridiske og forvaltningsmæssige tvivlsspørgsmål for kommunerne, herunder om hjemmel til at stille krav til opstillere, miljøvurderinger samt borgernære bekymringer om støj, visuelle forhold og værditab. VE-rejseholdets svar er overvejende vejledende og procesorienterede og henviser til lovgrundlag, praksis og generelle retningslinjer.

VE-rejseholdet havde fra 2023-2025 en underside på hjemmesiden veprojekter.dk. I januar 2025 lancerede VE-rejseholdet deres egen hjemmeside, som er udbygget med en opdateret FAQ, henvisninger til relevante vejledninger og bekendtgørelser og oversigt over afholdte og kommende arrangementer. For afholdte arrangementer lægges også præsentationer og andet relevant materiale op.

En gennemgang af statistik for hjemmesiden viser, at anvendelsen af hjemmesiden er støt stigende siden VE-rejseholdets etablering med 1.300 unikke visninger i perioden maj til december 2023 og 19.136 visninger i 2025. Der ses særligt aktivitet sammenfaldende med VE-rejseholdets fysiske og online-mødeaktiviteter, hvilket indikerer, at hjemmesiden anvendes aktivt til at opsøge viden og materiale. Alene i oktober 2025, hvor VE-rejseholdet fokuserede på batterianlæg (BESS) og nye fremskynelsesområder, havde hjemmesiden 2.489 visninger.

Figur 1: Evalueringens spørgeskemaundersøgelse: Vurdering af VE-rejseholdets hjemmeside

Note: Respondenter har vurderet spørgsmålene på en skala fra 1 til 5, hvoraf 5 er udtryk for størst oplevet værdi og udbytte.

Figur 1 viser, hvordan brugerne vurderer VE-rejseholdets hjemmeside. Overordnet peger besvarelsene på, at hjemmesiden opleves som både brugbar og af god kvalitet (4,0 og 3,9). Respondenterne angiver samtidig, at de i nogen grad anvender hjemmesiden til at opsøge faglig viden (3,3). Vurderingerne understøtter dermed indtrykket af, at hjemmesiden fungerer som et relevant og anvendt supplement til VE-rejseholdets øvrige aktiviteter og materialer.

3.5 Målgruppens behov

Følgende identifikation af målgruppens behov er baseret på indsigter fra evalueringens interviewundersøgelse. De adspurgte kommunale fagmedarbejdere er blevet bedt om at beskrive, hvordan VE har fyldt i deres kommune de seneste år. Det skal bidrage til en afdækning af den kontekst, som VE-rejseholdet arbejder i og de kommunale behov, som VE-rejseholdets indsats retter sig mod.

Det beskrives gennemgående, at VE på land har fyldt meget både politisk og administrativt. Arbejdet har ud over solcelle- og vindmølle anlæg også omhandlet afledte anlæg og problemstillinger som højspændingsforbindelser, batterianlæg, transformerstationer og i nogle tilfælde Power-to-X. Opgavefeltet er således både bredt og teknisk komplekst, hvilket udgør en væsentlig ramme for behovet for ekstern sparring og videndeling.

Kommunernes planlægning for VE beskrives som tidskrævende og langstrakt med sager, der løber over flere år og kræver koordinering på tværs af fagområder. Samtidig er feltet under hastig udvikling både teknologisk, regulatorisk og politisk. En væsentlig del af arbejdet har ligget i processer som borgerinddragelse, politisk betjening, dialog med udviklere og håndtering af konflikter. Flere beskriver, at VE-sager adskiller sig fra andre planopgaver ved at være mere politisk følsomme, mere synlige lokalt og forbundet med stor – og stigende – interesse fra borgere. Adspurgte natur- og miljømedarbejdere fremhæver, at planlægning for VE ofte indebærer vanskelige afvejninger,

hvor de skal vurdere påvirkninger af natur, arter og landskab og i nogle tilfælde fungere som den instans, der sætter begrænsninger for projekterne.

Samtidig har arbejdet de seneste år været præget af mange ansøgninger og forespørgsler, også i kommuner hvor få projekter er blevet realiseret enten på grund af langstrakte sagsforløb, politiske beslutninger, lokal modstand eller ændrede rammevilkår. Det lægger et stort pres på kommunernes ressourcer, som i flere tilfælde er begrænsede. Forholdet mellem ressourcer og efterspørgsel på sagsbehandling og planlægning vurderes af de adspurgte kommunale fagmedarbejdere og interessenter at hænge sammen med behovet for statslig understøttelse, hvis udbygningen skal accelereres.

På trods af væsentlige forskelle mellem kommunernes historiske og aktuelle arbejde med etablering af konkrete VE-anlæg, tegner de adspurgte fagmedarbejdere et gennemgående billede af, at VE har haft høj prioritet de seneste år og dermed udgør et opgavefelt, hvor behovet for kvalificeret sparring, videndeling og kapacitetsopbygning er udtalt.

Ovenstående behovsbillede bekræftes blandt de interviewede ikke-kommunale interessenter. Ud over at belyse, hvordan VE-dagsordenen fylder i de kommuner, som er repræsenterede i evalueringen, har evalueringen undersøgt, hvordan behovet opleves imødekommet blandt et udsnit af øvrige aktører, der arbejder med VE på land, og som har været i kontakt med VE-rejseholdet. Kontakten mellem VE-rejseholdet og de ikke-kommunale interessenter har fundet sted via VE-rejseholdets funktionspostkasse, som deltagere i online arrangementer, bilaterale møder eller som bidragsydere til VE-rejseholdets aktiviteter.

Samlet peger interessenterne på, at kommunernes opgave i at realisere VE-projekter på land er stor og kompleks og rummer mange til tider modsatrettede hensyn. Etableringen af et VE-rejsehold opleves derfor gennemgående at have en vigtig signalværdi ved at markere området som en prioriteret og væsentlig opgave på tværs af ressortområder. VE-rejseholdet opleves foruden signalværdien at spille en central rolle i at facilitere videndeling og som et vigtigt kontaktpunkt for både kommuner og for dialog med interessenter. Samtidig fremhæver nogle interessenter en oplevelse af, at kommunerne – ud over generel vejledning – vil have gavn af egentlig understøttelse af konkret sagsbehandling, hvis udbygning af VE på land skal accelereres, hvilket understreger førnævnte billede af, at sagsbehandling og planlægning af VE er en ressourcekrævende opgave.

4. Resultater

I dette kapitel præsenteres resultaterne af analysen af de fire evalueringskriterier, som tilsammen besvarer evalueringens hovedspørgsmål.

Evalueringskriterierne omfatter VE-rejseholdets bidrag til, og betydning for, henholdsvis:

- 1) Adgang til kvalificeret vejledning
- 2) Kompetenceniveau i kommunerne
- 3) Videndeling og erfaringsudveksling
- 4) Dialog og samarbejde i VE-processer.

4.1 Adgang til kvalificeret vejledning

Temaet om adgang til kvalificeret vejledning knytter sig til VE-rejseholdets første hovedopgave som et centralt og synligt statsligt kontaktpunkt for kommunerne i spørgsmål om VE på land. Det er en væsentlig del af VE-rejseholdets opgave at sikre kommunerne adgang til kvalificeret faglig sparring og vejledning i arbejdet med sagsbehandling og planlægning af VE-projekter. Dette omfatter både udvikling af aktiviteter, der kan understøtte kommunernes myndighedsopgaver, vejledning samt mulighed for at stille faglige spørgsmål.

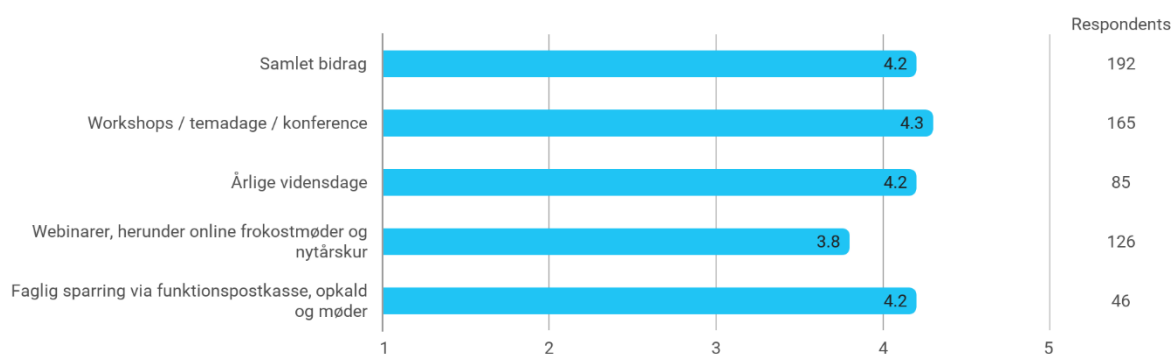
Centrale fund

- **Høj oplevet faglig relevans:** Af besvarelsene af evalueringens spørgeskemaundersøgelse vurderer de kommunale medarbejdere VE-rejseholdets aktiviteter meget positivt i forhold til faglig sparring og vejledning om sagsbehandling og planlægning af VE. Den oplevede faglige relevans opnår en gennemsnitlig vurdering på 4,2 på en skala fra 1-5, hvor 5 angiver højest tilfredshed. Især workshops og temadage fremhæves som formater med stort fagligt udbytte.
- **Udbytte af adgang til kvalificeret vejledning:** Interviews viser, at VE-rejseholdet gennemgående opleves som en lettilgængelig indgang til statslig viden og som en hjælp til selvhjælp, forstået på den måde, at der tilbydes vejledning og viden, der understøtter kommunernes egen opgaveløsning uden at overtage myndighedsrollen. I de tilfælde hvor praksis er under udvikling, afspejles dette i VE-rejseholdets mulighed for at vejlede kommunerne.
- **Tværfaglig tilgang styrker helhedsforståelsen:** VE-rejseholdets tværfaglige karakter afspejler den kommunale praksis, hvor VE-sager håndteres på tværs af plan-, miljø- og energifaglige områder. Dette opleves blandt de adspurgte fagmedarbejdere som en særlig styrke i komplekse sager med tætte sammenhænge mellem planlægning, habitatforhold, miljøvurdering og tekniske forhold.
- **Understøttelse af komplekse problemstillinger:** Henvendelser via funktionspostkassen vedrører ofte juridisk og miljøfagligt komplekse spørgsmål. Svarene vurderes som fagligt kompetente og bidrager til afklaring, mens der samtidig peges på et behov for mere praksisnær vejledning i de tilfælde, hvor der opstår konflikter mellem forskellige lovgivninger, eller hvor praksis fortsat er under udvikling.
- **Samlet styrkelse af kommunernes vejledningsgrundlag:** På tværs af aktiviteter viser evalueringens spørgeskemaundersøgelse, at VE-rejseholdet vurderes at bidrage til at sikre kommunerne adgang til kvalificeret faglig sparring og viden, hvilket understøtter kommunens myndighedsopgaver.

Resultater på tværs af aktiviteter

Figur 2 viser, at VE-rejseholdets samlede bidrag til faglig sparring og vejledning vurderes meget positivt.

Figur 2: I hvilken grad har VE-rejseholdet bidraget til faglig sparring og vejledning i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

Note: Respondenter har vurderet spørgsmålene på en skala fra 1 til 5, hvoraf 5 er udtryk for størst oplevet værdi og udbytte.

Med en gennemsnitlig vurdering på 4,2 angiver langt de fleste respondenter, at VE-rejseholdet i høj grad styrker deres adgang til kvalificeret vejledning i relation til planlægning og sagsbehandling af VE-projekter. Det vidner om, at VE-rejseholdets aktiviteter imødekommer et reelt behov hos kommunerne for faglig afklaring og støtte i et komplekst regel- og planlægningslandskab.

Når vurderingerne nedbrydes på de forskellige aktivitetstyper, ses det, at alle aktiviteter bidrager positivt til faglig sparring og vejledning, omend i varierende omfang. Særligt **workshops, tema-dage og konferencer** vurderes højt med en score på 4,3, hvilket indikerer, at de dybdegående og interaktive formater giver et højt fagligt udbytte. Også de **årlige vidensdage** (4,2) og **faglig sparring via funktionspostkasse, opkald og møder** (4,2) vurderes som væsentlige bidrag til kommunernes arbejde.

Webinarer, herunder online-frokostmøder og nytårskur vurderes positivt, men lavere end de øvrige aktiviteter med en score på 3,8. Det kan indikere, at online-formater leverer værdifuld viden, men i mindre grad end de fysiske og mere interaktive aktiviteter, hvor dialogen og muligheden for direkte sparring er større.

Tendensen bekræftes i interviews, hvor et flertal af informanterne oplever, at adgangen til vejledning fra VE-rejseholdet i forbindelse med VE-rejseholdets aktiviteter er god og opleves positivt som en hjælp til selvhjælp, forstået på den måde at viden og sparring kan omsættes i egen kontekst i forbindelse med kommunernes sagsbehandling. VE-rejseholdet har for flere af de adspurgte kommunale fagmedarbejdere fungeret som et primært kontaktpunkt, som de har kunnet henvende sig til ved forskellige typer af tvivlsspørgsmål.

Det er ikke alle informanter, der har benyttet sig af muligheden for direkte kontakt til VE-rejseholdet uden for de planlagte aktiviteter. Få angiver, at de ikke var opmærksomme på denne mulighed, mens andre har fravalgt den, idet de oplever, at de modtagne svar har været for generelle i forhold til deres behov for mere konkrete og situationsspecifikke afklaringer.

Kontakten til VE-rejseholdet bliver mere konkret, fordi der er en mulighed for at spørge direkte. De bliver mere synlige – der står et rejsehold klar til at svare, og man ved, at man spørger det rigtige sted.

– Naturmedarbejder

Der er ligeledes variation i de adspurgte kommunale fagmedarbejders anvendelse af VE-rejseholdets hjemmeside som adgang til materialer fra arrangementer og vejledningsmateriale. Flere kommuner benytter hjemmesiden løbende og orienterer sig i de vejledningsmaterialer, de vurderer som relevante, mens andre kun i begrænset omfang har anvendt hjemmesiden eller slet ikke har gjort brug af den.

Flere af de adspurgte kommunale fagmedarbejdere giver udtryk for en positiv oplevelse af online-frokostmøder, som de finder særligt givende i forbindelse med udbytte af formidling af viden om eksempelvis ny lovgivning. Formatet opleves ideelt til hurtigt at blive klædt på med seneste udvikling og opleves lettilgængeligt. Samtidig påpeger flere af de adspurgte, at frokostmøderne ikke er et ideelt forum at stille spørgsmål og dele erfaringer i, selvom de til tider har haft et behov for det i forbindelse med et oplæg og introduktion til nye vejledninger. Derfor oplever nogle, at der med fordel vil kunne følges op i forbindelse med de fysiske mødeformater med fokuseret tid til dialog.

Når man spørger ministerier, styrelser og VE-rejseholdet, så bliver det meget generelle svar – som er gode – men som er svære at omsætte.

– Projektleder

En gennemgang af VE-rejseholdets modtagne henvendelser viser, at VE-rejseholdet har modtaget henvendelser om et bredt spektrum af energi-, plan- og miljøretlige spørgsmål relateret til VE-projekter på land, herunder; administration af grøn pulje, afstandskrav, PFAS i solceller, habitat- og bi-lag IV-arter, miljøvurderinger, planlægning i kystnærhedszonen samt placering af anlæg som nettilslutningskabler og batterier.

VE-rejseholdets besvarelser opleves generelt at afspejle en velvillighed til at bidrage i videst muligt omfang, mens det samtidig pointeres af flere af de adspurgte, at der også efterspørges vejledning i konkrete sager eller tilfælde (eksempelvis om batterier), hvor der ikke foreligger erfaringer eller præcedens for, hvordan sagen bedst håndteres. De adspurgte anerkender samtidig, at sparring omkring konkrete sager ikke ligger inden for VE-rejseholdets mandat, men udtrykker et ønske om og behov for at kunne modtage mere praksisnær vejledning i disse tilfælde.

Interviewene viser også, at der er kommuner, som ikke har benyttet VE-rejseholdet til at sparre med eller afklare tvivlsspørgsmål uden for arrangementerne. Det skyldes i de fleste tilfælde, at kommunerne selv har kunnet håndtere eventuelle tvivlsspørgsmål, eller har søgt hjælp andetsteds, eksempelvis via sparring med kommunale kolleger, advokatbistand eller eksterne konsulenter.

Ifølge de adspurgte kommunale fagmedarbejdere har VE-rejseholdet udgjort et kontaktpunkt, som har sikret adgang til kvalificeret viden. Den samlede indgang på tværs af statslige styrelser har i mange tilfælde lettet arbejdsangene hos kommunerne, der ikke selv har skulle identificere, hvilken styrelse der vil være den rette modtager af konkrete spørgsmål, idet VE-rejseholdet har sikret distribution blandt relevante styrelser. Dette har bidraget med navigation i komplekse lovgivningsmæssige og planlægningsmæssige spørgsmål. Samtidig afspejler VE-rejseholdets tværfaglige karakter den praksis, som kommunale medarbejdere skal navigere i, hvor de overvejende samarbejder på tværs af fagligheder.

“
Man kan nogle gange have en opfattelse af, at det kan være svært at komme igennem til styrelserne. Der føles det fint, at VE-rejseholdet har mandat til at kunne få dem til at give svar.

– Projektleder i grøn omstilling

Det har samlet set givet et bedre overblik over, hvordan forskellige regelsæt spiller sammen, og hvor snitfladerne mellem plan-, miljø- og energilovgivning typisk ligger. Særligt i komplekse sager, hvor planlægning, habitatforhold, miljøvurdering og tekniske forhold hænger tæt sammen, opleves det som en styrke, at vejledning og oplæg ikke kun kommer fra en faglig vinkel.

Den tværfaglige karakter har også haft betydning for dialogen mellem stat og kommuner. Hovedparten af de adspurgte kommunale fagmedarbejdere har oplevet, at VE-rejseholdet har haft forståelse af de samlede kommunale arbejdsange og de afvejninger, der skal foretages på tværs af hensyn.

Samtidig peger både flere kommunale fagmedarbejdere og ikke-kommunale interessenter på, at selv med en tværfaglig enhed er svar ofte fortsat knyttet til de enkelte myndigheders ressortområder, og at de oplevede gråzoner mellem lovgivning derfor ikke nødvendigvis bliver fuldt afklaret. Tværfagligheden har dermed især haft betydning for overblik og sammenhæng i formidlingen, mens de mest komplekse afvejninger fortsat ligger i kommunernes egen sagsbehandling. I relation hertil efterspørger flere, at VE-rejseholdet i endnu højere grad kan dyrke den tværfaglige kvalitet ved at bidrage til en mere samlet statslig stemme i relation til udbygning af VE på land.

4.2 Fagligt kompetenceniveau i kommunernes arbejde med VE

Det andet tema relaterer sig til VE-rejseholdets anden hovedopgave, som handler om at bidrage til det kommunale kompetenceniveau gennem faglig vejledning og sparring. Denne hovedopgave omfatter støtte til kommunerne inden for blandt andet planlægning, miljøregler, VE-lovgivning og processer for borgerinddragelse, hvor VE-rejseholdet har til opgave at bidrage til at styrke kommunernes faglige kompetencer i arbejdet med sagsbehandling og planlægning af VE-projekter. VE-området er kendetegnet ved både teknisk kompleksitet og omfattende lovgivning, og mange kommuner oplever et behov for løbende kompetenceudvikling for at kunne varetage deres myndighedsopgaver effektivt.

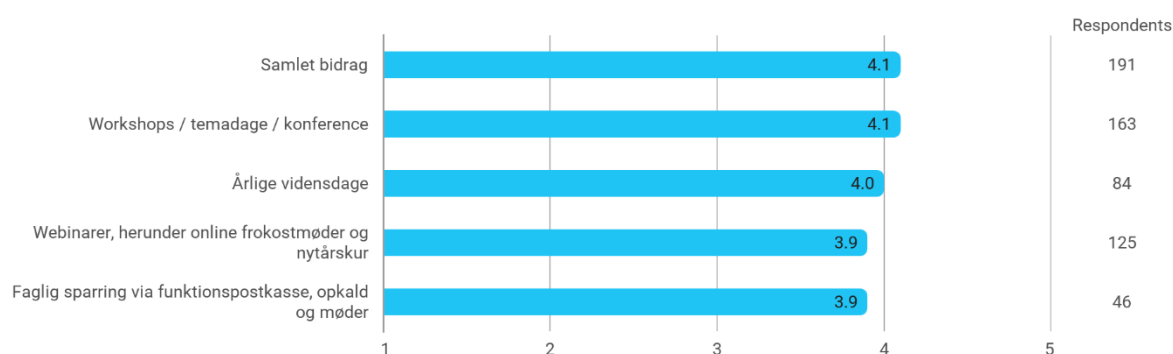
Centrale fund

- **Væsentligt bidrag til kompetencer blandt kommunale fagmedarbejdere:** I evalueringens spørgeskemaundersøgelse vurderes VE-rejseholdets aktiviteter samlet som et vigtigt bidrag til at styrke det kommunale kompetenceniveau på VE-området (gns. 4,1).
- **Oplevet løft i basisviden og anvendelse i praksis:** Interviews viser, at mange fagmedarbejdere oplever styrket grundlæggende viden om VE-projekter, hvilket yderligere styrkes af aktiviteternes tværfaglige karakter. Flere fagmedarbejdere beskriver tilbuddene som efteruddannelse, der kan omsættes til mere kvalificeret sagsbehandling og beslutningsgrundlag.
- **Forskelligt oplevet udbytte afhængig af udgangspunkt:** En mindre andel fagmedarbejdere oplever ikke et markant kompetenceløft, hvilket knyttes til forudgående erfaring og stærke interne fagmiljøer.
- **Kompetenceudvikling koblet til netværk – ønske om differentiering:** Det faktiske udbytte hænger ifølge flere fagmedarbejdere tæt sammen med dialog med styrelserne og erfaringsudveksling mellem kommuner. I relation hertil udtaler nogle kommunale fagmedarbejdere et potentiale i mere niveau- eller fagopdelt indhold for at øge relevansen for erfarne og/eller specialiserede medarbejdere.

Resultater på tværs af aktiviteter

Evalueringsens spørgeskemaundersøgelse viser, at VE-rejseholdet på tværs af aktiviteter i betydelig grad understøtter et kompetenceløft i kommunerne.

Figur 3: I hvilken grad har VE-rejseholdet bidraget til at styrke kompetencer i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

Note: Respondenter har vurderet spørgsmålene på en skala fra 1 til 5, hvoraf 5 er udtryk for størst oplevet værdi og udbytte.

Som Figur 3 viser, vurderer respondenterne, at VE-rejseholdet samlet set i høj grad bidrager til at styrke deres kompetencer. Med en gennemsnitlig score på 4,1 fremstår VE-rejseholdets aktiviteter som et væsentligt supplement til de eksisterende faglige ressourcer i kommunerne. Resultatet indikerer, at VE-rejseholdet formår at styrke kompetencerne vedrørende sagsbehandling og planlægning af VE på land i kommunerne.

En nærmere nedbrydning af aktiviteterne viser, at alle hovedaktiviteter vurderes at bidrage positivt til kompetenceudvikling. **Workshops, temadage og konferencer** vurderes højest med 4,1, hvilket peger på, at de mere dybdegående og interaktive formater giver et særligt godt udbytte. Også de **årlige vidensdage** vurderes højt (4,0), hvilket indikerer, at de fungerer som et vigtigt forum for opdatering af viden.

Webinarer og online-frokostmøder samt **faglig sparring via funktionspostkassen, opkald og møder** vurderes begge til 3,9, hvilket fortsat er en positiv vurdering. Det viser, at de mere tilgængelige online- og ad hoc-baserede formater også bidrager til kompetenceløft, omend i lavere grad end de fysiske aktiviteter med mulighed for dialog og dybere faglig fordybelse.

Indsigter fra interviews viser, at størstedelen af de kommunale fagmedarbejdere oplever, at de har fået et vist løft i kompetenceniveau eller basisviden om VE i bred forstand. Hovedparten af de adspurgte fagmedarbejdere oplever, at VE-rejseholdet på et eller flere tidspunkter har givet dem adgang til ny eller supplerende viden på forskellige fagområder. Det beskrives af nogle, at man altid kan tage noget med fra en aktivitet. Nogle kommuner oplever, at VE-rejseholdets tilbud for dem har fungeret som en form for efteruddannelse, hvor fagmedarbejderne har kunnet samle ny viden om VE og indsigter i andre kommuners arbejde. Flere beskriver, at inputtene har kunnet omsættes til aktivt at forholde sig til – og forbedre – egne praksisser. Flere informanter påpeger i relation hertil en gevinst ved, at VE-rejseholdets aktiviteter er gratis og bredt tilgængelige, idet de kommunale omkostninger ved deltagelse er begrænset til medarbejdertimer og transport, hvilket adskiller sig fra kursus- og kompetenceudviklingstilbud med deltagerbetaling. I relation hertil påpeger enkelte, at det forventede udbytte af de enkelte arrangementer med fordel kunne fremgås tydeligere for at sikre bedst mulige prioriteringer af, hvorvidt og for hvem deltagelse er relevant.

Flere fagmedarbejdere fortæller, at deres deltagelse i VE-rejseholdets aktiviteter har givet dem mere sikkerhed omkring nogle af de beslutninger, som skal træffes i kommunen, og at de har fået et bedre tværgående vidensgrundlag for at argumentere for disse beslutninger. Selvom den viden, kommunerne har opbygget gennem deltagelse i VE-rejseholdets aktiviteter, ikke har ændret på deres beslutninger, har den gjort dem bedre i stand til at argumentere for dem.

Vi er blevet præsenteret for nogle opmærksomheder, som vi har kunnet implementere i vores sagsbehandling og planlægning.

– Lokalplanlægger

I temaet omkring batterier var der fx nogle ude fra Energinet, og det gjorde, at vi kunne få en anden dialog op at stå herhjemme i kommunen, som vi ikke ellers ville kunne have initieret.

– Lokalplanlægger

Deltagelse i arrangementer som webinarer, workshops og konferencer har ifølge flere af de adspurgte fagmedarbejdere givet kommunerne et løft i deres faglige forudsætninger og sikkerhed i planlægningen af VE-projekter. De fleste har erfaret, at VE-rejseholdets tilbud er centrale for opdatering og videreudvikling af deres kompetencer, hvilket også har bidraget til større sammenhæng i afklaringen af komplicerede faglige spørgsmål.

En vigtig faktor i denne udvikling er VE-rejseholdets evne til at formidle viden effektivt, især i forbindelse med nye bekendtgørelser og lovgivninger. Dette har gjort det nemmere for kommunerne at følge med i de nyeste udviklinger og implementere dem i deres arbejde. Flere af de adspurgte har også bemærket et højere fagligt niveau, hvor hele afdelingen er blevet bedre klædt på til at bidrage til udviklingen af lokal praksis, særligt inden for områder som borgerinddragelse og miljøvurderinger.

Selvom størstedelen af de adspurgte kommuner oplever, at VE-rejseholdets aktiviteter i nogen eller høj grad har bidraget positivt til deres viden om VE eller deres måde at arbejde med det på, oplever nogle få kommuner, at aktiviteterne ikke har givet dem et reelt kompetenceløft. Det betyder ikke nødvendigvis, at kommunerne har haft en negativ oplevelse med VE-rejseholdets aktiviteter, eller opfatter dem som irrelevante, men er snarere et udtryk for, at de på forhånd selv har været i stand til at håndtere sagsbehandlingen på disse områder.

Måske kan man se det sådan, at det ikke er pga. VE-rejseholdet, at man har fået faglig kompetence, men man har fået det igennem de andre, der deltog i aktiviteterne. VE-rejseholdet har været den formidlende aktør i forbindelse med kontakten til andre kommuner og til styrelsen.

– VVM-sagsbehandler og planlægger

Blandt informanterne fremhæves det, at kommuner med stor erfaring på VE-området spiller en central rolle for kompetenceudvikling i mindre erfarne kommuner. Det er i høj grad de erfarne kommuners villighed til at dele erfaringer fra konkrete projekter, løsninger og tilgange, der understøtter vidensopbygning og læring på tværs. I kommuner med stærke interne fagmiljøer har VE-rejseholdets bidrag i højere grad bestået i nuancering og bekræftelse af praksis end i ny grundlæggende viden eller nye tilgange.

Nogle ser i den henseende et potentiale i, at VE-rejseholdet foretager en højere grad af niveau- og/eller faginddeling i forbindelse med deres arrangementer for at højne relevansen for fagmedarbejdere og kommuner, som har en høj grad af kompetence og erfaring på området.

4.3 Videndeling og erfaringsudveksling

Det tredje tema omfatter videndeling og erfaringsudveksling på tværs af kommuner og mellem stat og kommuner. Dette sker blandt andet gennem temadage, workshops og via VE-rejseholdets hjemmeside. Da kommunerne oplever mange af de samme typer af udfordringer i planlægning og sagsbehandling af VE-projekter, kan videndeling og erfaringsudveksling være et afgørende redskab til at sikre, at viden om løsninger og gode praksisser gavner bredt. VE-rejseholdets opgave er at fungere som en samlende platform, der både faciliterer netværk, faciliterer kommunernes indblik i hinandens løsninger og sikrer, at relevant praksisviden cirkulerer bredt.

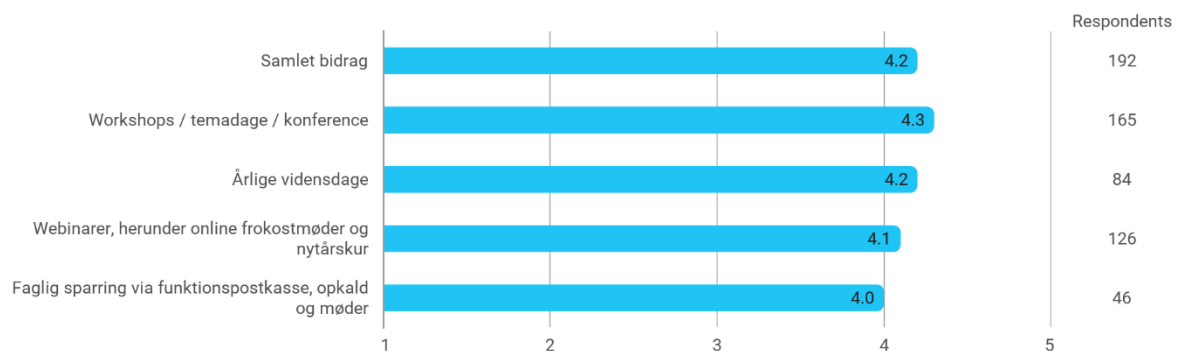
Centrale fund

- **Stor betydning for adgang til viden:** Af de kommunale respondents besvarelser af evalueringens spørgeskemaundersøgelse fremgår det, at det samlet vurderes, at VE-rejseholdet i høj grad bidrager til adgang til viden og erfaringer (gns. 4,2), hvilket peger på en tydelig relevans for sagsbehandling og planlægning af VE.
- **Fysiske aktiviteter understøtter konkret erfaringsudveksling:** Workshops, temadage og konferencer vurderes gennemgående at have det højeste bidrag, da denne type aktiviteter giver mulighed for at dele praksiserfaringer, drøfte fælles udfordringer og opbygge faglige relationer på tværs af kommuner.
- **Flere formater sikrer løbende og aktuel videndeling:** Webinarer og online-frokostmøder samt faglig sparring via funktionspostkasse, opkald og møder bidrager til kontinuerlig kontakt, synlighed om fælles problemstillinger og adgang til aktuel viden.
- **Efterspørgsel på mere systematisk erfaringsopsamling:** Interviews viser stor tilfredshed med sparringsrum og netværk. Der peges samtidig på et behov for mere systematisk opsamling på drøftelser og tvivlsspørgsmål, så viden lettere kan anvendes lokalt.

Resultater på tværs af aktiviteter

Som Figur 4 viser, vurderer respondenterne, at VE-rejseholdet samlet set i høj grad bidrager til adgang til viden og erfaringer, med en gennemsnitlig vurdering på 4,2.

Figur 4: I hvilken grad har VE-rejseholdet bidraget til adgang til viden og erfaringer i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

Note: Respondenter har vurderet spørgsmålene på en skala fra 1 til 5, hvoraf 5 er udtryk for størst oplevet værdi og udbytte.

Det høje niveau afspejler, at VE-rejseholdet leverer mere end blot faglig information, men også skaber rum for, at kommunale fagmedarbejdere kan lære af hinandens tilgange, udfordringer og løsninger.

Når der ses på de forskellige aktiviteter, er det især aktiviteter, hvor kommuner mødes fysisk, der driver videndelingen. **Workshops, temadage og konferencer** scorer højest med 4,3, hvilket understreger, at netop disse arrangementer giver de bedste betingelser for at udveksle konkrete erfaringer, diskutere cases og etablere netværk på tværs af kommunegrænser.

De årlige vidensdage vurderes næsten lige så højt (4,2) og fungerer også som et centralt forum, hvor kommunerne får indblik i relevante faglige emner og udviklinger på området fra relevante statslige aktører.

Webinarer og online-formater vurderes også positivt (4,1), selvom de digitalt faciliterede arrangementer typisk giver mindre rum for dialog og erfaringsudveksling mellem kommunerne, sammenlignet med de fysiske aktiviteter. Alligevel spiller arrangementerne en vigtig rolle i at sikre løbende kontakt og aktuel viden mellem kommuner.

Faglig sparring via funktionspostkasse, opkald og møder vurderes til 4,0, og selvom dette format primært understøtter konkret problemhåndtering, bidrager det også indirekte til videndeling ved at skabe synlighed om fælles udfordringer og løsninger, som VE-rejseholdet kan bringe videre til andre kommuner.

Hele setup'et omkring, at kommuner præsenterer deres erfaringer, har givet gode diskussioner hen over frokosten. Gode indspark, som kan bruges hjemme og kontakter på tværs af kommuner.

– Fagkoordinator for kommuneplanlægning

Denne positive tendens kommer ligeledes til udtryk i interviewene, hvor størstedelen af informanterne udtrykker begejstring for det sparringsrum, de får med andre kommuner, særligt ved at deltage i workshops og vidensdage. Disse arrangementer giver kommunerne mulighed for at dele brugbare erfaringer og lade sig inspirere af hinandens tilgange og praksisser til planlægning af VE på forskellige områder. Dette vurderes positivt, både i situationer, hvor man kan spejle sig i andre kommuner, men også i tilfælde, hvor andre kommuners praksis ikke nødvendigvis kan overføres direkte til ens egen.

Nogle kommuner oplever, at der i kraft af deres og andres deltagelse i VE-rejseholdets arrangementer, særligt workshops, skabes et nyt kommunalt netværk om VE-dagsordenen, som de ikke ellers ville have fået, og som de enten allerede benytter sig af eller ser et potentiale i. Andre ser det mindre som et netværk, de aktivt benytter uden for VE-rejseholdets arrangementer, og mere som et forum, der er relevant og givende isoleret set i regi af arrangementerne.

Et konkret, greb der fremhæves som velfungerende og fordrende for den tværkommunale dialog, er bordplaner, som VE-rejseholdet har lavet forud for en workshop, så kommunerne opfordres til at blande sig under disse arrangementer. Dette beskrives som fordrende for interessante erfaringsudvekslinger, som man ikke nødvendigvis ville have haft, hvis ikke man havde deltaget i det pågældende arrangement.

Det har næsten været det bedste; ved arrangementerne, hvor man kunne udveksle erfaringer, og så har man udvekslet kontakter.

– Biolog

Det er blevet lettere at dele viden bedre ud, fordi flere har siddet og hørt den samme ting. Også fra andre afdelinger.

– Planlægger

Samtidig er videndelingen ofte knyttet til de enkelte arrangementer, og flere efterlyser mere systematisk opsamling og formidling af læring fra drøftelser – herunder også hvilke indsigter styrelserne tager med fra de kommunale drøftelser. Nogle af de kommunale fagmedarbejdere fremhæver desuden, hvordan de med fordel kan benytte deres indsigter og erfaringsdelingen fra VE-rejseholdets arrangementer i deres lokale erfa-netværk, som foregår uden for regi af

VE-rejseholdet. Det opleves fordelagtigt, at de kan benytte disse netværk til at omsætte deres viden fra VE-rejseholdets arrangementer i en mere lokal kontekst. På denne måde kan de i fællesskab genbesøge og diskutere pointer fra VE-rejseholdets arrangementer i et forum, hvor der er større lighed mellem eksempelvis geografiske forudsætninger, som gør det lettere for kommunerne at bearbejde.

4.4 Dialog og samarbejde

Det fjerde tema afspejler VE-rejseholdets fjerde hovedopgave med at understøtte kommunernes borgerrettede dialog, herunder via blandt andet formidling af gode metoder til borgerinddragelse. Dialogen og samarbejdet mellem kommuner, opstillere og rådgivere er ligeledes en central del af VE-processerne, da disse relationer i høj grad påvirker både tempoet og kvaliteten af planlægning og sagsbehandling, hvorfor der i evalueringen også er spurgt ind til bidrag hertil. VE-projekter kræver ofte tæt koordinering mellem mange aktører, og en god, tidlig dialog kan være afgørende for at forebygge misforståelser, skabe realistiske forventninger og sikre, at projekter forløber så smidigt som muligt.

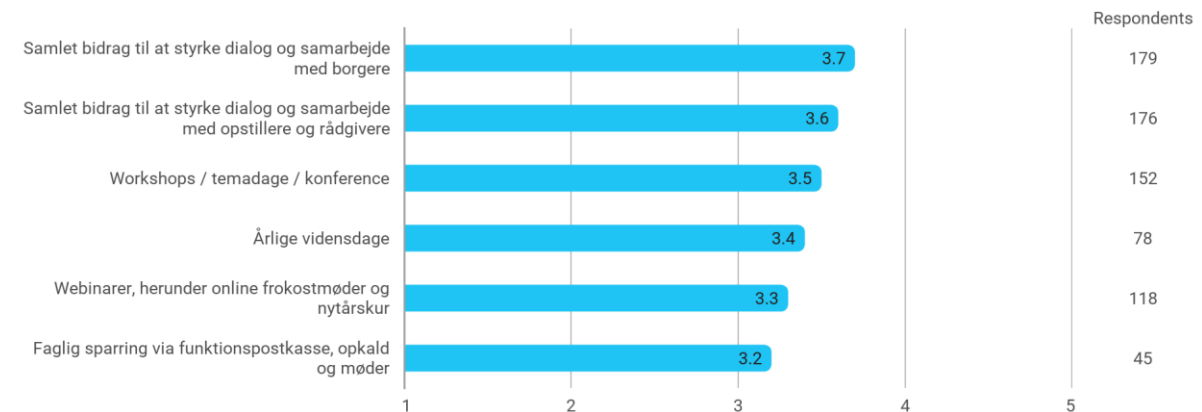
Centrale fund

- **Moderat styrkelse af dialog og samarbejde:** Respondenterne i evalueringens spørgeskemaundersøgelse vurderer, at VE-rejseholdet i moderat grad bidrager til at styrke dialogen med borgere (gns. 3,7) og samarbejdet med opstillere og rådgivere (gns. 3,6).
- **Fysiske formater opleves mest udbytterige:** Workshops og konferencer vurderes i besvarelserne højest og mest udbytterigt i forhold til at understøtte dialog og samarbejde, mens online-formater som webinarer vurderes mindre udbytterigt.
- **Variierende oplevet udbytte i kommunerne:** Interviews viser ligeledes forskelle i udbyttet. Nogle fagmedarbejdere oplever sig bedre rustet til at indgå i kritisk dialog med opstillere og til borgerinddragelse, hvilket kan tilskrives et indirekte bidrag, idet fagmedarbejdernes eget faglige ståsted opleves styrket gennem VE-rejseholdets aktiviteter. Andre peger på, at borgerinddragelse som fagområde i høj grad er kommunespecifikt, og at udvikling og forbedring af metoder derfor forudsætter en mere lokalt forankret indsats end den, som VE-rejseholdets arbejde har fokuseret på.
- **Borgerinddragelse opleves som særligt kompleks:** Flere af de adspurgte fagmedarbejdere beskriver borgerinddragelse som vanskeligt at arbejde med og peger på udfordringer med at omsætte viden fra VE-rejseholdets aktiviteter herom til lokale forhold. Samlet set vurderes aktiviteterne dog at bidrage med relevante og inspirerende perspektiver.

Resultater på tværs af aktiviteter

Undersøgelsen viser, at VE-rejseholdets samlede bidrag til at styrke dialog og samarbejde med borgere, opstillere og rådgivere vurderes mindre positivt end de øvrige faglige områder.

Figur 5: I hvilken grad har VE-rejseholdet bidraget til at styrke dialog og samarbejde med borgere, opstillere og rådgivere i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

Note: Respondenter har vurderet spørgsmålene på en skala fra 1 til 5, hvoraf 5 er udtryk for størst oplevet værdi og udbytte.

Som vist i Figur 5, giver respondenterne VE-rejseholdets bidrag til at styrke dialogen og samarbejdet med borgere samt opstillere og rådgivere en gennemsnitlig vurdering på henholdsvis 3,7 og 3,6. Dette indikerer, at VE-rejseholdet i nogen grad understøtter denne del af kommunernes arbejde, men at der fortsat er potentiale for forbedring.

Når vurderingen vises på de forskellige aktiviteter, tegner der sig et mønster, hvor alle aktiviteter bidrager positivt, men i mindre grad end inden for andre temaer som kompetenceudvikling og videndeling. På tværs af aktiviteter er der kun spurgt ind til styrket dialog med opstillere og rådgivere. Der ses en lille variation mellem formaterne.

Workshops, temadage og konferencer vurderes højest med en score på 3,5. Selvom det ligger lavere end for de andre hovedopgaver, tyder resultatet på, at disse fysiske og dialogbaserede formater fortsat udgør den stærkeste ramme for at styrke dialogen med opstillere og rådgivere.

De årlige vidensdage ligger tæt efter med en vurdering på 3,4, hvilket peger på, at arrangementerne også giver anledning til at styrke kommunale forudsætninger for samarbejdet med eksterne aktører.

De digitale formater, **webinarer og online-frokostmøder**, vurderes til 3,3, hvilket indikerer, at de bidrager i nogen grad, men i mindre omfang end de fysiske mødeformer. Her er der begrænsede muligheder for interaktion og netværk, hvilket kan forklare den relativt lavere vurdering.

Faglig sparring via funktionspostkasse, opkald og møder ligger lavest med en samlet vurdering på 3,2. Dette format retter sig primært mod konkret afklaring i enkeltsager og bidrager derfor naturligt kun indirekte til bredere samarbejdsprocesser mellem aktørerne.

Jeg er blevet mere kritisk. Da vi startede ud, kunne man godt have en oplevelse af, at udviklerne havde styr på det hele. Nu kan jeg udfordre den viden mere.

– Lokalplanlægger

Indsigter fra evalueringens interviewundersøgelse viser, at kommunernes oplevelse af, i hvilken grad VE-rejseholdets indsats har styrket deres forudsætninger for dialog og samarbejde med borgere, opstillere og rådgivere i forbindelse med planlægning og sagsbehandling af VE, varierer betydeligt. Nogle kommuner fremhæver, at indsatsen har bidraget til et styrket vidensgrundlag, som har gjort dem bedre rustet til at indgå i en mere kvalificeret og kritisk dialog med opstillere, sammenlignet med tidligere.

Der er også fagmedarbejdere, der peger på, at de efter at have deltaget i VE-rejseholdets aktiviteter vedrørende lokal inddragelse og borgerrettet dialog føler sig bedre klædt på til at igangsætte borgerinddragelsesprocesser. Samtidig understreges behovet for at tilpasse borgerinddragelsesprocesser i betydeligt omfang til den konkrete kommunale og lokale kontekst for at lykkes med dem, da ingen kommuner, lokalsamfund eller VE-projekter er helt ens.

Nu var jeg til arrangementet om borgerinddragelse; Jeg synes, man blev mere klædt på til opgaven. Vi gik så i gang med at udvikle vores egen tilgang.

– Projektleder

Min erfaring med det er, at det er meget svært, fordi der er en grundlæggende forskellighed i VE-projekter, så man ikke kan lave en fælles, ensartet plan eller skabelon for borgerinddragelse til dem alle.

– Klimakoordinator

Omvendt giver flere informanter udtryk for, at VE-rejseholdets indsats ikke i væsentlig grad har forbedret deres udgangspunkt for at facilitere borgerinddragelsesprocesser eller varetage dialoger med borgerne. Disse kommuner peger på, at borgerinddragelse er et meget komplekst område, der afhænger af lokale forhold, hvilket har gjort det vanskeligt for dem umiddelbart at overføre viden fra VE-rejseholdets aktiviteter til deres

egen praksis. Samtidig understreger langt de fleste kommuner, at de borgerrettede aktiviteter fortsat har været særligt relevante og inspirerende og har bidraget med nye perspektiver, som kan informere og inspirere deres videre arbejde.

4.5 Sammenfatning

På tværs af de fire temaer tegner der sig et samlet billede af VE-rejseholdet som en relevant indsats, der primært virker ved at styrke de faglige og processuelle forudsætninger for kommunernes arbejde med VE på land. Analysen viser en tæt sammenhæng mellem adgang til kvalificeret vejledning, kompetenceudvikling og videndeling, som tilsammen understøtter kommunernes håndtering af et komplekst og tværgående myndighedsområde. VE-rejseholdets funktion som kontaktpunkt, sparringspartner og facilitator for erfaringsudveksling fremstår som gensidigt understøttende elementer i denne kapacitetsopbygning.

Samtidig peger analysen på, at indsatsens betydning i højere grad knytter sig til styrkelsen af kommunernes faglige grundlag, overblik og sikkerhed i opgaveløsningen end til direkte påvirkning af konkrete projekters gennemførelse, da rådgivning om konkrete projekter og fjernelse af identificerede barrierer ligger uden for VE-rejseholdets mandat. Bidraget fremstår dermed især som en understøttelse af de eksisterende rammer og processer, som kommunernes myndighedsopgave udfolder sig indenfor.

5. Bilag

5.1 Metode og datagrundlag

Evalueringen er gennemført i perioden december 2025 – februar 2026. Dataindsamlingen er gennemført i januar 2026.

Evalueringen er gennemført i tre parallelle spor. Første spor har omhandlet analyse af VE-rejseholdets eksisterende materiale, herunder egne brugerevalueringer, tilmeldinger og henvendelser. Det andet spor er gennemført som en spørgeskemaundersøgelse blandt kommunale sagsbehandlere. Tredje spor er gennemført som en interviewundersøgelse blandt kommunale brugere og centrale interessenter. Resultaterne af de tre spor præsenteres samlet i rapporten.

Eksisterende materiale

Formålet med dette spor er at evaluere omfanget af aktivitet og i regi af VE-rejseholdet samt at undersøge karakteren af VE-rejseholdets kontakt med brugerne og udviklingen heri. Sporet har således evalueringsmæssig relevans i egen ret, men bidrager samtidig som et vidensgrundlag og udgangspunkt for de to øvrige evalueringsspor, herunder udvikling af spørgeskemaundersøgelse og interviewguides.

Rambøll har indhentet og analyseret relevant eksisterende materiale i form af interne evalueringer, tidligere analyser, hjemmesidetrafik, henvendelser fra og svar til kommuner mv. Metodisk baserer dette spor sig på en meta-evaluering, dvs. en tværgående syntese af de eksisterende evaluerings- og analyseresultater, som foreligger.

Spørgeskemaundersøgelse

Det andet spor, som udgør en central datakilde for evalueringen, er en spørgeskemaundersøgelse, udsendt til kommunale medarbejdere, der arbejder med planlægning, myndighedsbehandling og relaterede opgaver inden for VE. Spørgeskemaet er forelagt Energistyrelsen, Plan- og Landdistriktsstyrelsen samt Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø forud for udsendelse med henblik på kvalitetssikring af spørgeskemaets faglige indhold. Derudover er spørgeskemaet blevet pilottestet i tre udvalgte kommuner for at sikre forståelighed, relevans og praktisk anvendelighed. Spørgeskemaets formål er at belyse kommunale medarbejderes erfaringer med og vurderinger af VE-rejseholdets aktiviteter.

Spørgeskemaet er inddelt i to dele. Første del af spørgeskemaet omhandler respondenternes kontakt med VE-rejseholdet. Her spørges der ind til, hvilke aktiviteter de har deltaget i, hvor ofte og hvilken oplevet værdi aktiviteterne har haft. Anden del fokuserer på det samlede udbytte af VE-rejseholdets tilbud. Respondenterne har her vurderet, hvordan aktiviteterne samlet set har bidraget til deres kompetencer, viden og samarbejde med interne og eksterne aktører. Der vurderes på en skala fra 1 til 5, hvoraf 5 er udtryk for størst oplevet værdi og udbytte.

Undersøgelsen er distribueret til kommunale medarbejdere, som har været tilmeldt et eller flere af VE-rejseholdets arrangementer og/eller henvendt sig til VE-rejseholdets funktionspostkasse. Udsendelsen er gennemført via SurveyXact. For at sikre en så høj svarprocent som muligt er der i løbet af en 14-dages periode udsendt to opfølgningsmails til respondenterne. I alt 207 har besvaret spørgeskemaet, heraf er 4 besvarelser ufuldstændige. I alt indgår derfor 203 fulde besvarelser i datagrundlaget, hvilket giver et solidt fundament for analysen.

Interviewundersøgelse

Foruden den kvantitative spørgeskemaundersøgelse er der foretaget en interviewundersøgelse, som har til formål at udfolde oplevelser og erfaringer med VE-rejseholdets indsats gennem dybdegående interviews med brugere af VE-rejseholdets tilbud og med interessenter. Undersøgelsen har således haft til formål at uddybe og nuancere de perspektiver, som spørgeskemaundersøgelsen indledningsvist har belyst i et kvantitativt perspektiv blandt kommunale medarbejdere.

Målgruppen for interviewundersøgelsen består af kommunale fagmedarbejdere og ledere i forvaltningen, som har været i kontakt med VE-rejseholdet samt repræsentanter fra det øvrige aktørlandskab; herunder opstillere af vind- og solcelleprojekter på land, relevante interesseorganisationer og forskere inden for feltet. Formålet med interviewundersøgelsen er at afdække disse aktørers oplevelse af, hvordan VE-rejseholdets tilbud og aktiviteter har bidraget til den kommunale sagsbehandling og planlægning af VE og VE-rejseholdets betydning for udbygning af VE i det åbne land.

Interviewene med kommunale fagmedarbejdere og ledere, som er VE-rejseholdets primære målgruppe og derfor også interviewundersøgelsens primære informantkategori, har haft fokus på at afdække deres oplevelser og udbytte af VE-rejseholdets aktiviteter og tilbud. Denne målgruppe har haft mulighed for den største og mest varierede brug af VE-rejseholdets tilbud.

Interessenternes kontakt med VE-rejseholdet har haft en anden karakter, da de ikke er VE-rejseholdets primære målgruppe. Interviewene har derfor i højere grad fokuseret på deres respektive oplevelse af samarbejdet med VE-rejseholdet, og hvilken rolle de har oplevet VE-rejseholdet har spillet i relation til udbygning af VE i det åbne land.

Med udgangspunkt i ovenstående er der udviklet interviewguides, målrettet de forskellige informantkategorier. Interviewguiden til undersøgelsen er udviklet på baggrund af evalueringens hoved- og underspørgsmål og tilpasset informantkategoriernes forudsætninger for kontakt med VE-rejseholdet.

Udvælgelsen af kommunale informanter til interviewundersøgelsen blev foretaget med fokus på at skabe variation i repræsentation på tværs af kommunernes geografi og størrelse samt informanternes deltagelsesaktivitet og primære faglighed. Sidstnævnte er baseret på informanternes egne angivelser ved tilmelding til aktiviteter. Variationen er afgørende for at tage højde for både forskellige forudsætninger og potentielle udfordringer i forhold til VE-projekter, som kan have betydning for oplevelsen af udbytte og relevans af VE-rejseholdets aktiviteter. Udvælgelsen af informanter er foretaget i dialog med Energistyrelsen, Plan- og Landdistriktsstyrelsen og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, som har bistået med at tilvejebringe kontaktoplysninger.

Der er blevet foretaget i alt 27 interviews med deltagelse af 35 informanter. Ud af disse interviews er 18 foretaget med kommunale repræsentanter, syv med interessenter og to med forskere. Alle besvarelser er behandlet anonymt.

Tabel A1: Overblik over interviewdeltagere på organisationsniveau.

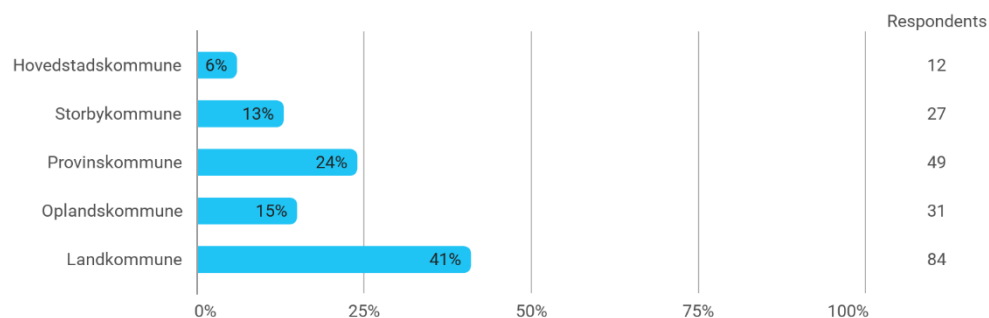
Kommuner	Interessenter/opstillere	Forskere
Aalborg	Dansk Erhverv	Københavns Universitet
Brønderslev	Dansk Industri	Roskilde Universitet
Esbjerg	Democracy X	
Favrskov	European Energy	
Faxe	Eurowind Energy	
Haderslev	Green Power Denmark	
Hedensted	Kommunernes Landsforening	
Hjørring		
Holbæk		

Kommuner	Interessenter/opstillere	Forskere
Holstebro		
Kolding		
Odder		
Ringkøbing-Skjern		
Roskilde		
Skanderborg		
Tønder		
Varde		
Viborg		

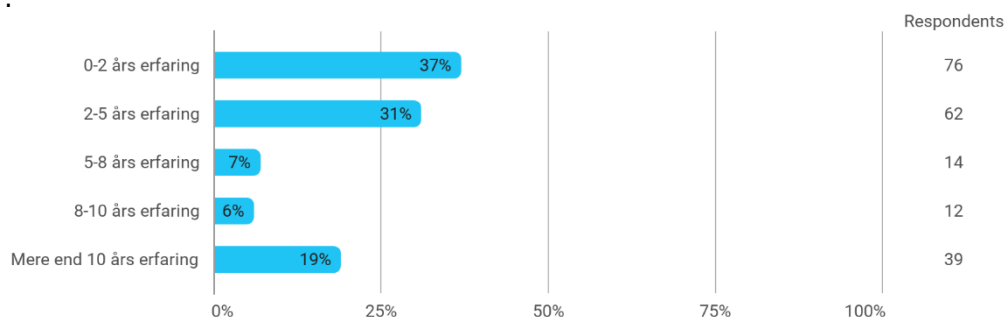
Interviewene er blevet gennemført som semistrukturerede interviews, hvor der blev givet plads til, at informanterne kunne supplere med eventuelle andre pointer, som kunne bidrage til at belyse deres oplevelse med VE-rejseholdets tilbud og aktiviteter. Interviewene foregik virtuelt over Teams. Nogle af interviewene er gennemført som fokusgrupper i de tilfælde, hvor flere kolleger var relevante at inddrage i interviewet. I disse tilfælde, hvor flere medarbejdere har deltaget i samme interviews, har medarbejderne typisk repræsenteret forskellige fagligheder og roller i kommunens arbejde med VE, hvilket har bidraget med indsigter på tværs af forskellige positioner i samme kommune.

Interviewene er efterfølgende kodet med udgangspunkt i spørgsmålene inden for de overordnede temaer fra evalueringens hovedspørgsmål, som har dannet grundlag for analysen. Samtidig har processen været åben for nye undertemaer og perspektiver, som kunne tilvejebringes med udgangspunkt i informanternes udsagn for at belyse undersøgelsesspørgsmålene bredt og nuanceret med fokus på informanternes aktuelle oplevelser.

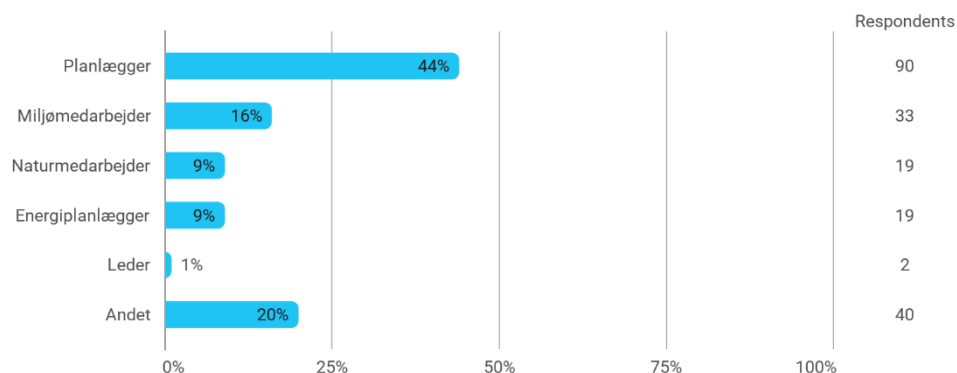
5.2 Fordeling af respondenter

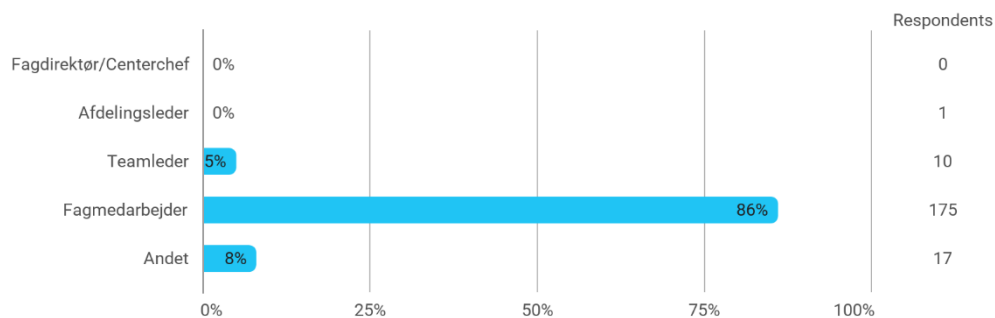
Svarfordelingen viser, at der er opnået en bred geografisk og organisatorisk spredning i populationen. En stor del af respondenterne kommer fra landkommuner (41 pct.), efterfulgt af provinskommuner (24 pct.), oplandskommuner (15 pct.), storbykommuner (13 pct.) og hovedstadskommuner (6 pct.). Dermed er der en markant overvægt af respondenter fra mindre og mellemstore kommuner, hvilket også afspejler, hvor der har været meget aktivitet med sagsbehandling og planlægning af VE-projekter.

Når det gælder erfaring, viser undersøgelsen en stor variation. Den største gruppe har 0-2 års erfaring (37 pct.), tæt fulgt af medarbejdere med 2-5 års erfaring (31 pct.). Derudover har 19 pct. mere end 10 års erfaring, mens en mindre andel har 5-8 år (7 pct.) eller 8-10 år (6 pct.) erfaring. Dette indikerer, at populationen både rummer relativt nyansatte medarbejdere samt en stabil gruppe af meget erfarne fagpersoner.

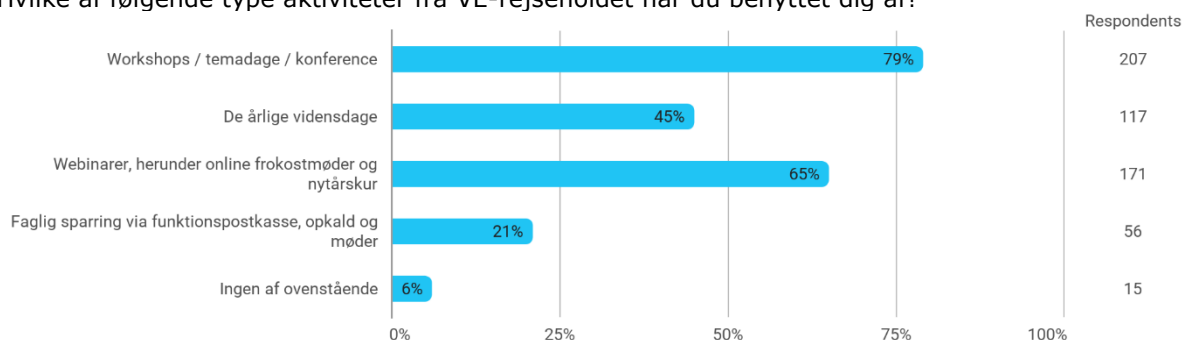
Respondenternes faglige roller fordeler sig primært på planlæggere, som udgør 44 pct. af deltagerne. Herudover er miljømedarbejdere (16 pct.), naturmedarbejdere (9 pct.) og energiplanlæggere (9 pct.) også repræsenteret, mens 20 pct. falder i kategorien 'andet'. I kategorien 'andet' er det primært 'projektleder', der her er indtastet. Fordelingen viser, at der primært er tale om medarbejdere, der arbejder tæt på planlægnings- og myndighedsområderne, hvilket er relevant for undersøgelsens fokus.

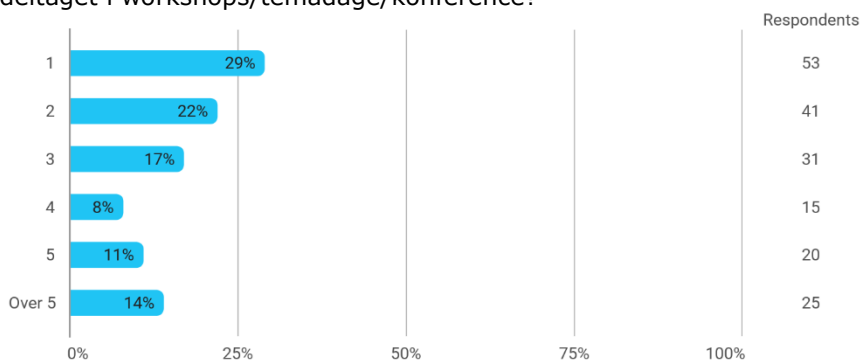
Ser man på organisatorisk placering, er langt størstedelen fagmedarbejdere (86 pct.), mens kun få er teamledere (5 pct.) eller har andre ledelsesfunktioner. Dette betyder, at undersøgelsen i høj grad afspejler oplevelser og erfaringer fra de medarbejdere, der udfører det daglige, operative arbejde med VE-projekter og planprocesser.

5.3 Bilagsfigurer

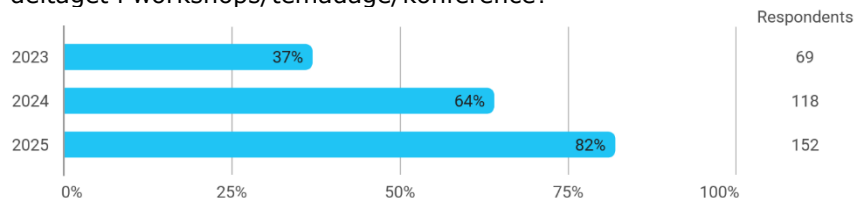
Hvilke af følgende type aktiviteter fra VE-rejseholdet har du benyttet dig af?

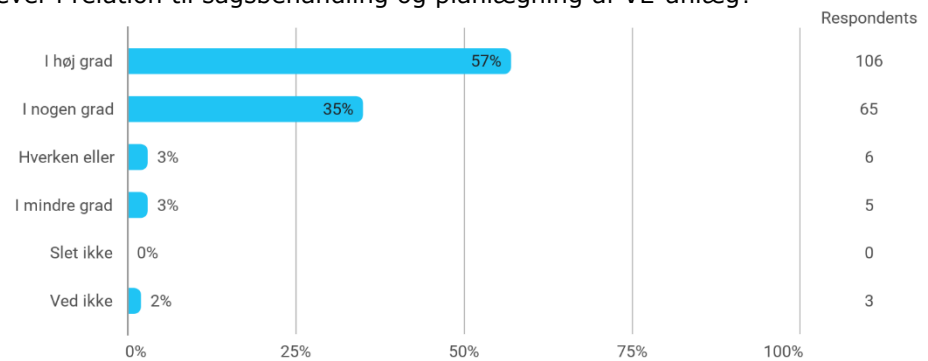
Hvor mange gange har du deltaget i workshops/temadage/konference?

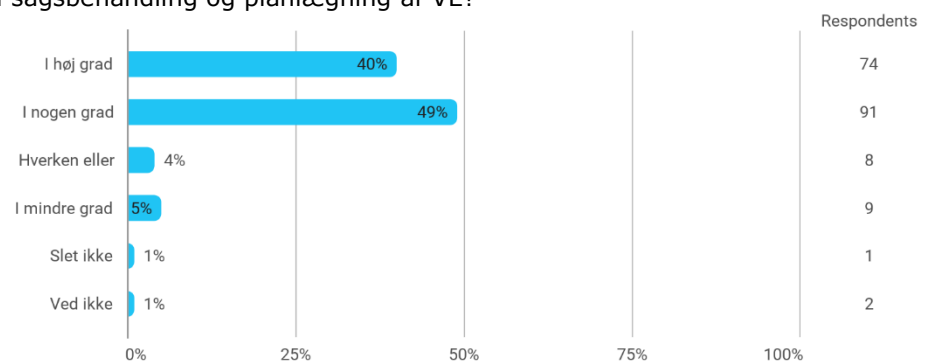
I hvilken tidsperiode har du deltaget i workshops/temadage/konference?

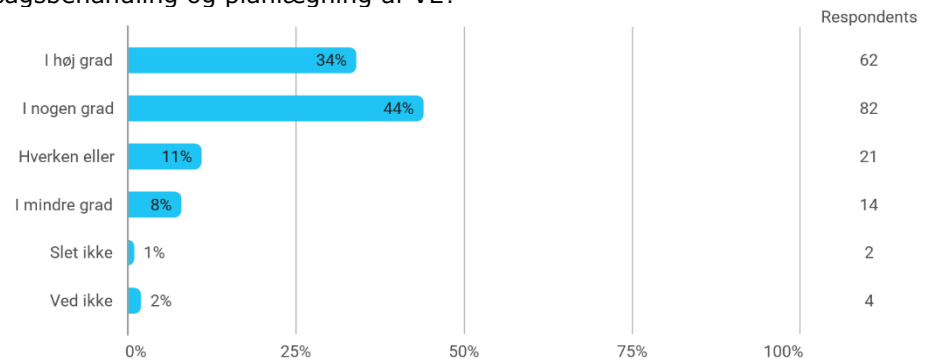
I hvilken grad oplever du, at workshops/temadage/konference – ... var relevant for de behov og udfordringer, du/I oplever i relation til sagsbehandling og planlægning af VE-anlæg?

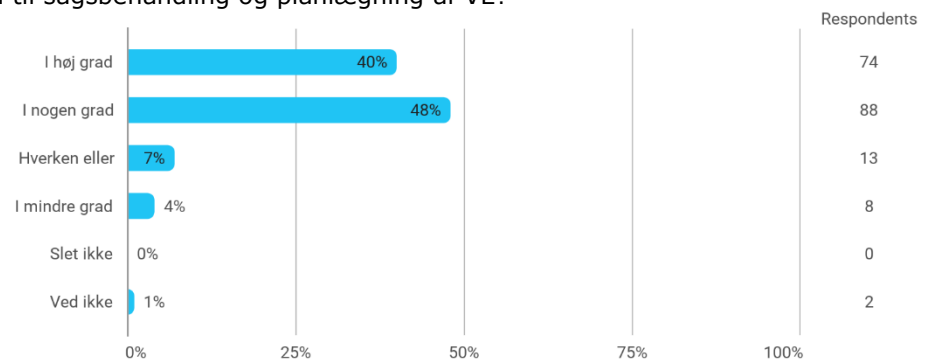
I hvilken grad oplever du, at workshops/temadage/konference – ... bidrager til faglig sparring og vejledning i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

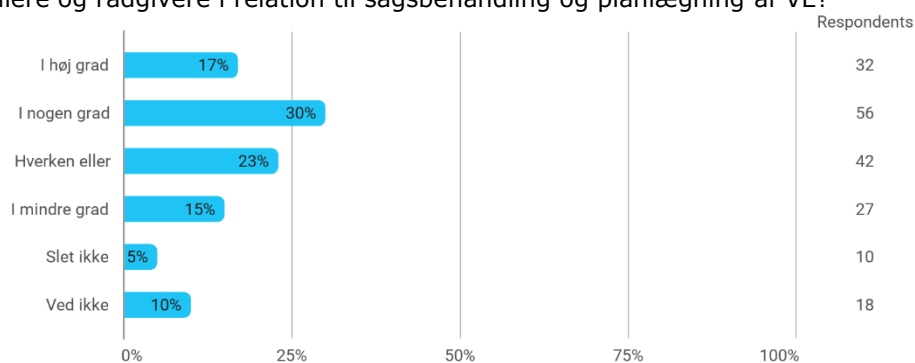
I hvilken grad oplever du, at workshops/temadage/konference – ... bidrager til at styrke dine kompetencer i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

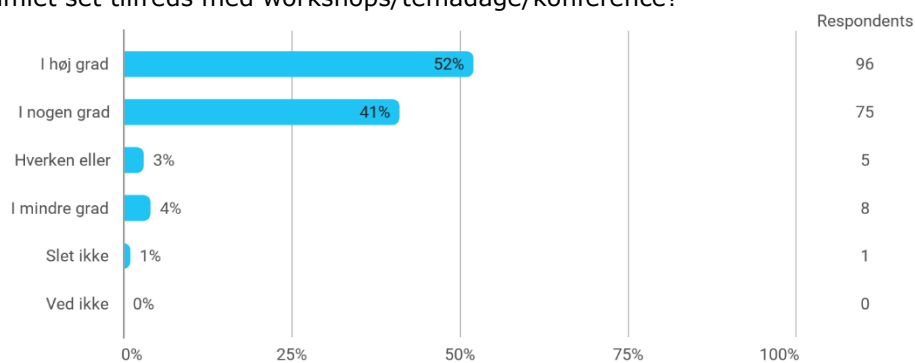
I hvilken grad oplever du, at workshops/temadage/konference – ... bidrager med adgang til viden og erfaringer i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

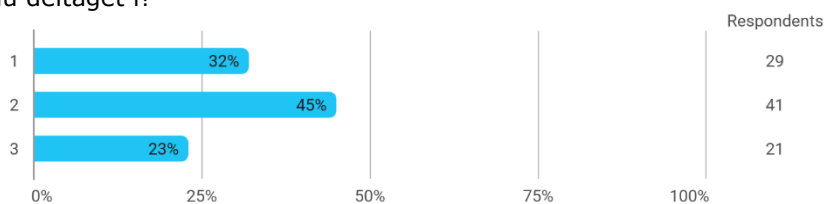
I hvilken grad oplever du, at workshops/temadage/konference – ... bidrager til at styrke dialog og samarbejde med opstillere og rådgivere i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

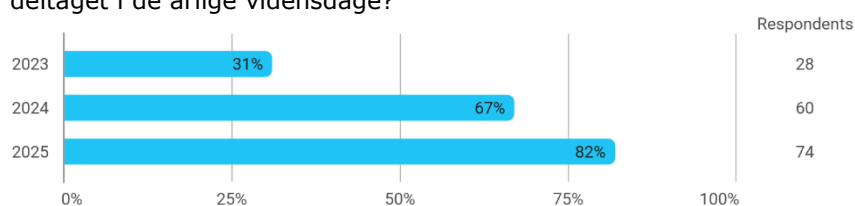
I hvilken grad er du samlet set tilfreds med workshops/temadage/konference?

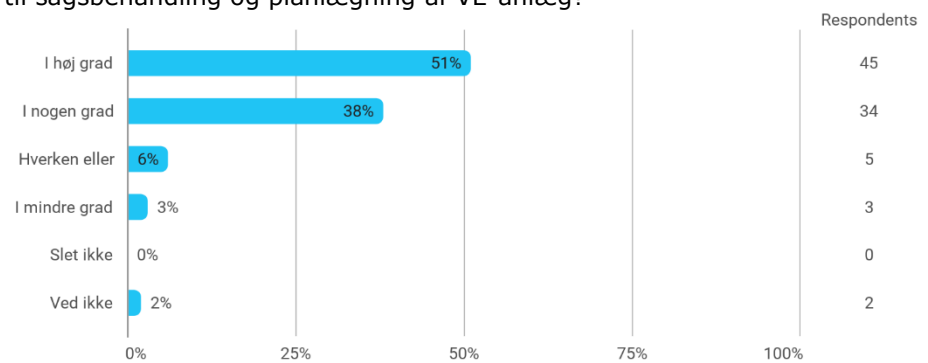
Hvor mange vidensdage har du deltaget i?

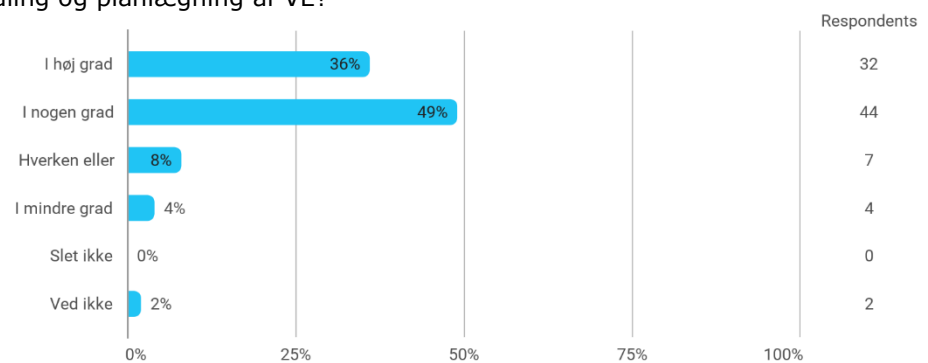
I hvilken tidsperiode har du deltaget i de årlige vidensdage?

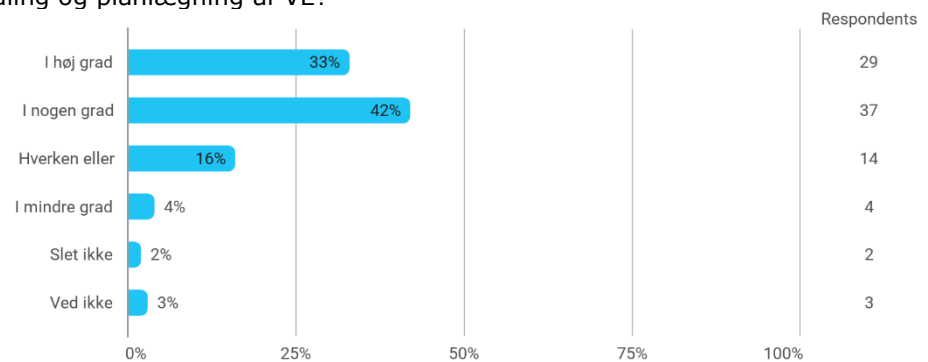
I hvilken grad oplever du, at de årlige vidensdage – ... er relevante for de behov og udfordringer, du/I oplever i relation til sagsbehandling og planlægning af VE-anlæg?

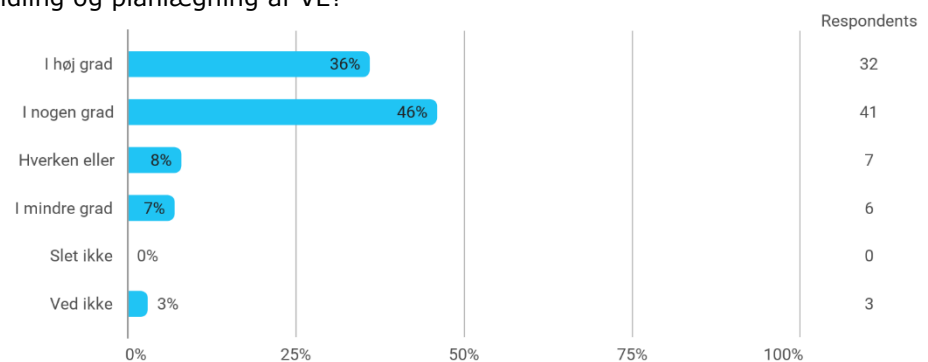
I hvilken grad oplever du, at de årlige vidensdage – ... bidrager til faglig sparring og vejledning i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

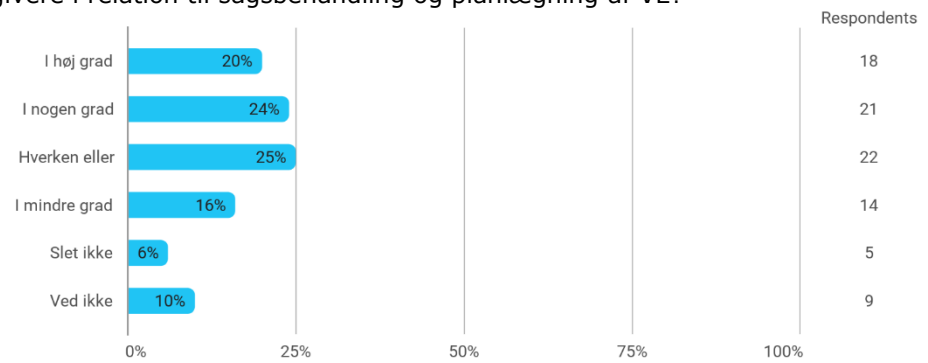
I hvilken grad oplever du, at de årlige vidensdage – ... bidrager til at styrke dine kompetencer i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

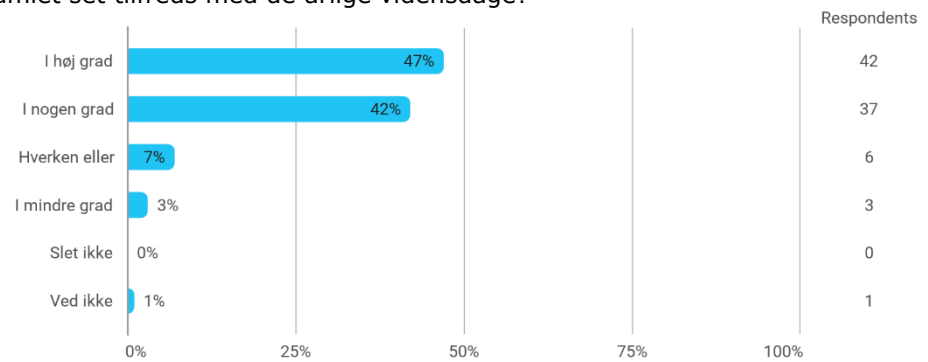
I hvilken grad oplever du, at de årlige vidensdage – ... bidrager med adgang til viden og erfaringer i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

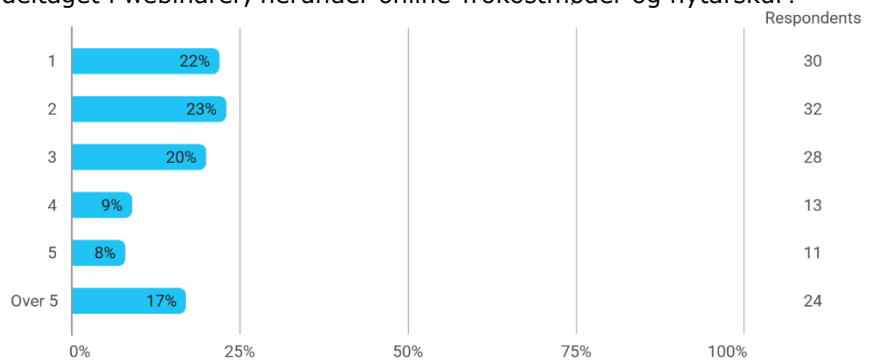
I hvilken grad oplever du, at de årlige vidensdage – ... bidrager til at styrke dialog og samarbejde med opstillere og rådgivere i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

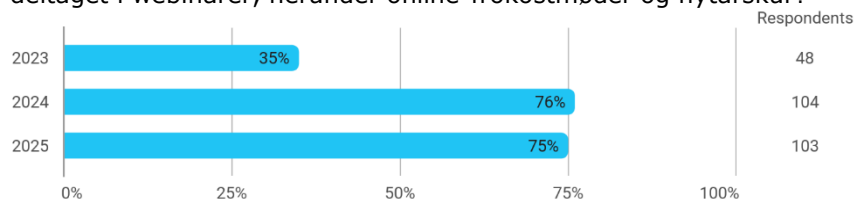
I hvilken grad er du samlet set tilfreds med de årlige vidensdage?

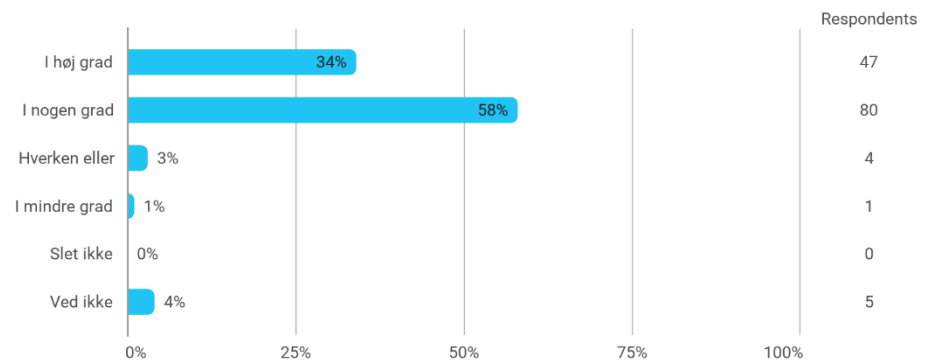
Hvor mange gange har du deltaget i webinarer, herunder online-frokostmøder og nytårsskur?

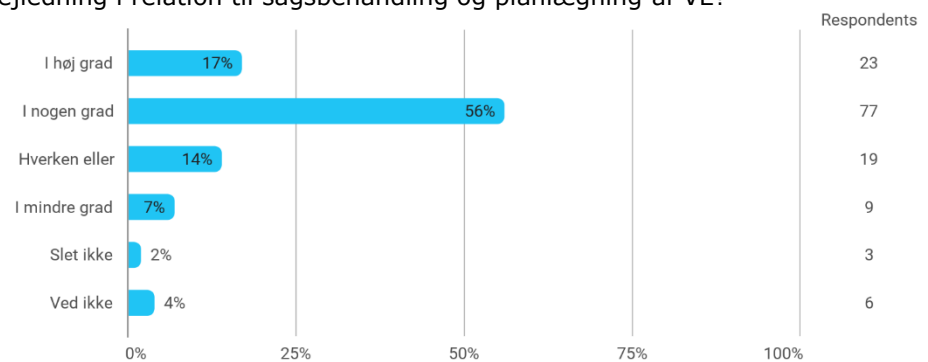
I hvilken tidsperiode har du deltaget i webinarer, herunder online-frokostmøder og nytårsskur?

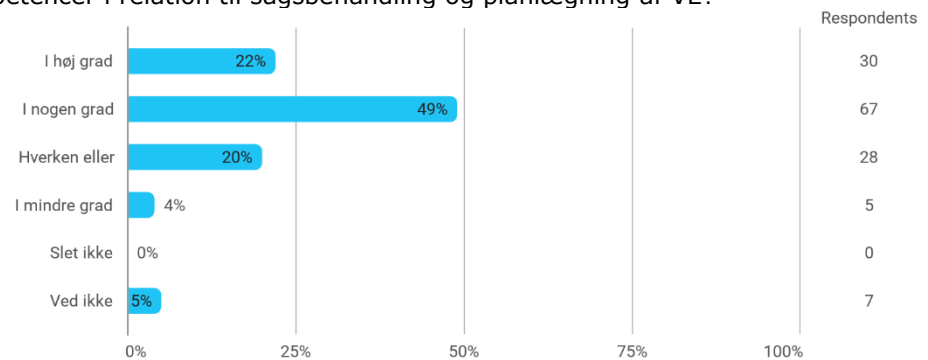
I hvilken grad oplever du, at webinarer, herunder online-frokostmøder og nytårskur – ... er relevante for de behov og udfordringer, du/I oplever i relation til sagsbehandling og planlægning af VE-anlæg?

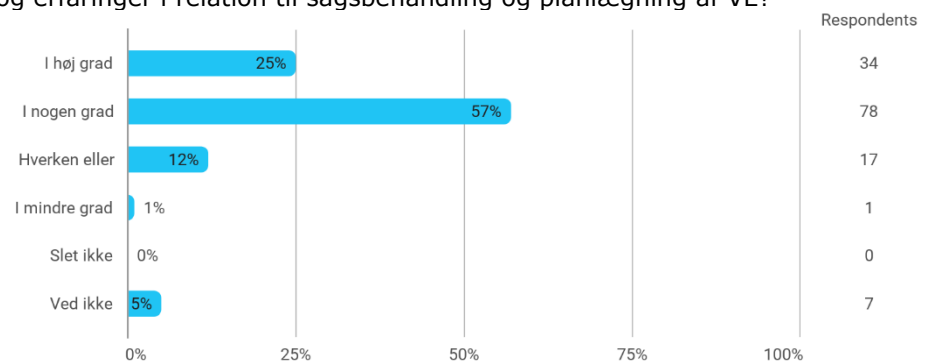
I hvilken grad oplever du, at webinarer, herunder online-frokostmøder og nytårskur – ... bidrager til faglig sparring og vejledning i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

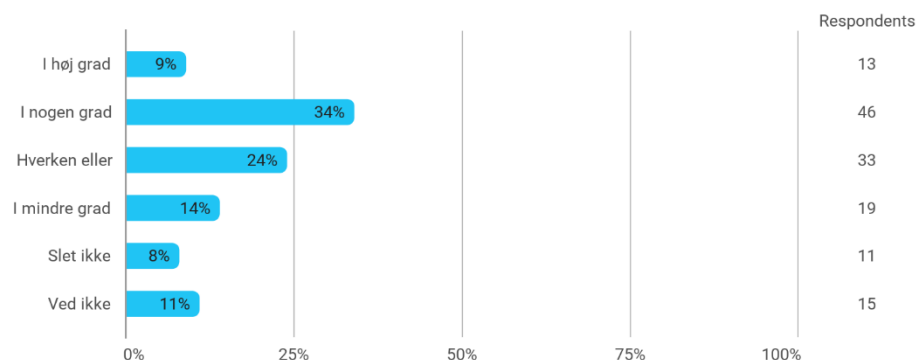
I hvilken grad oplever du, at webinarer, herunder online-frokostmøder og nytårskur – ... bidrager til at styrke dine kompetencer i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

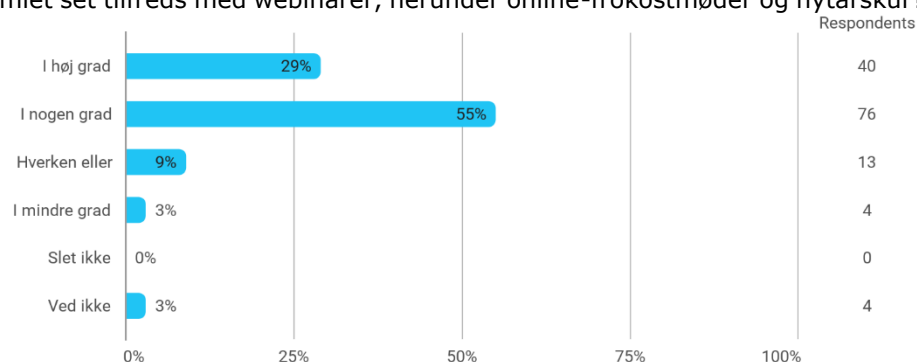
I hvilken grad oplever du, at webinarer, herunder online-frokostmøder og nytårskur – ... bidrager med adgang til viden og erfaringer i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

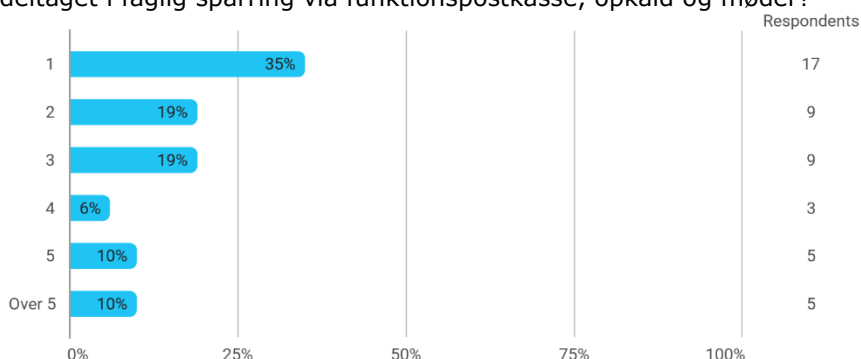
I hvilken grad oplever du, at webinarer, herunder online-frokostmøder og nytårskur – ... bidrager til at styrke dialog og samarbejde med opstillere og rådgivere i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

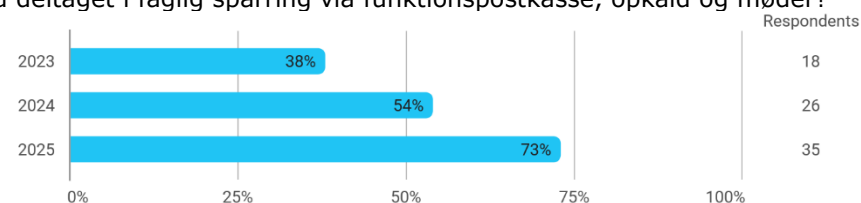
I hvilken grad er du samlet set tilfreds med webinarer, herunder online-frokostmøder og nytårskur?

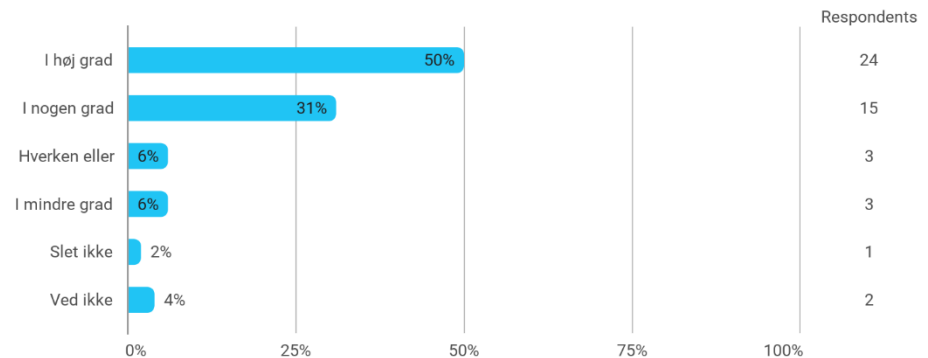
Hvor mange gange har du deltaget i faglig sparring via funktionspostkasse, opkald og møder?

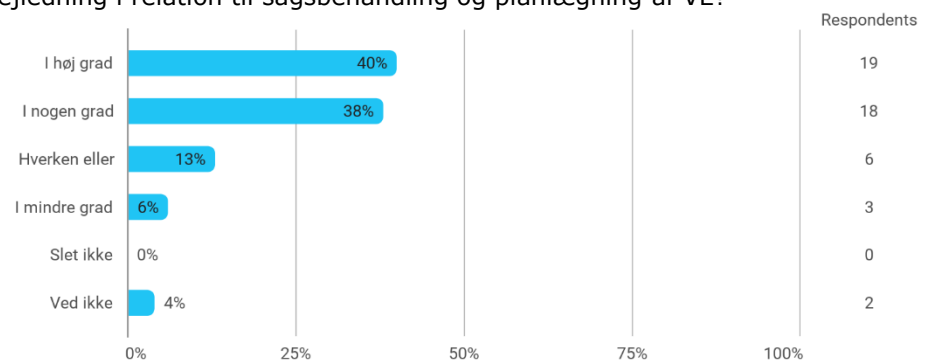
I hvilken tidsperiode har du deltaget i faglig sparring via funktionspostkasse, opkald og møder?

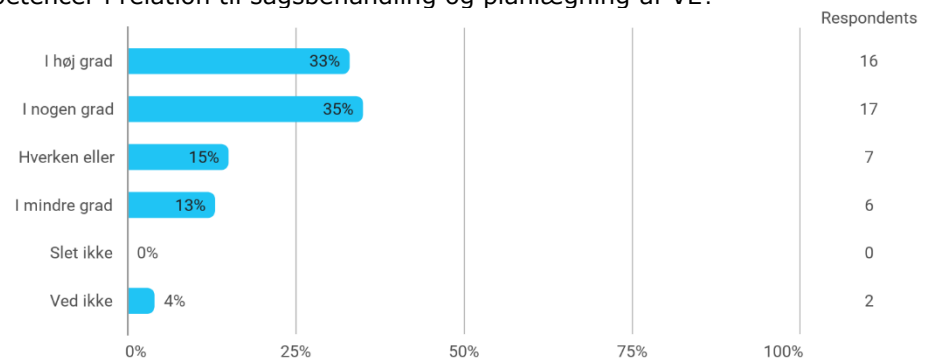
I hvilken grad oplever du, at faglig sparring via funktionspostkasse, opkald og møder – ... er relevant for de behov og udfordringer, du/I oplever i relation til sagsbehandling og planlægning af VE-anlæg?

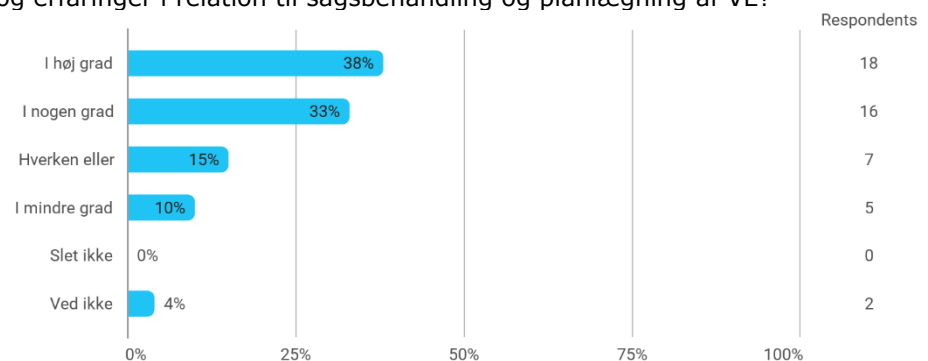
I hvilken grad oplever du, at faglig sparring via funktionspostkasse, opkald og møder – ... bidrager til faglig sparring og vejledning i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

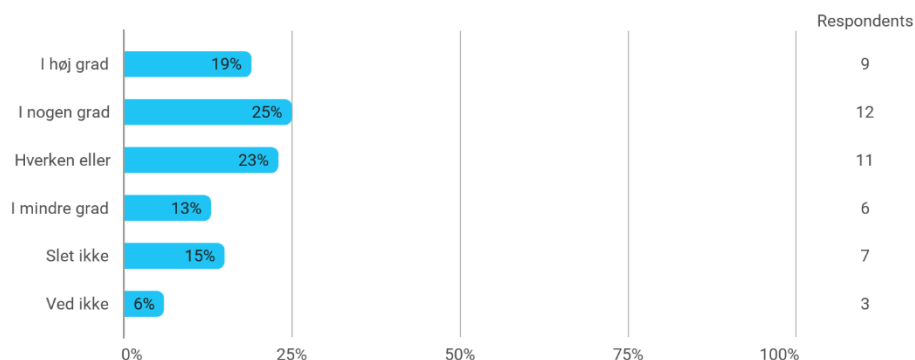
I hvilken grad oplever du, at faglig sparring via funktionspostkasse, opkald og møder – ... bidrager til at styrke dine kompetencer i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

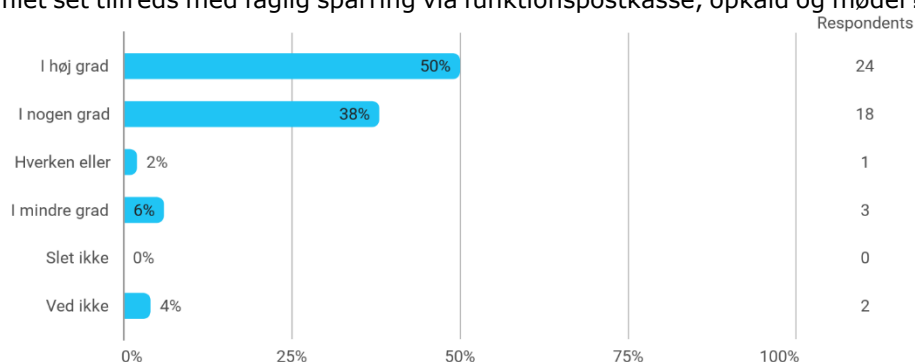
I hvilken grad oplever du, at faglig sparring via funktionspostkasse, opkald og møder – ... bidrager med adgang til viden og erfaringer i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

I hvilken grad oplever du, at faglig sparring via funktionspostkasse, opkald og møder – ... bidrager til at styrke dialog og samarbejde med opstillere og rådgivere i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

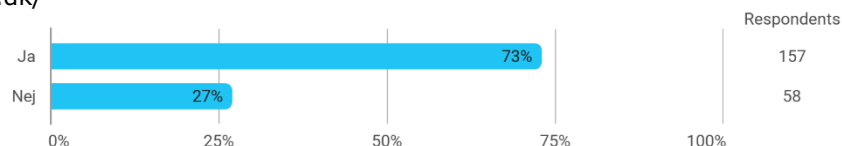

I hvilken grad er du samlet set tilfreds med faglig sparring via funktionspostkasse, opkald og møder?

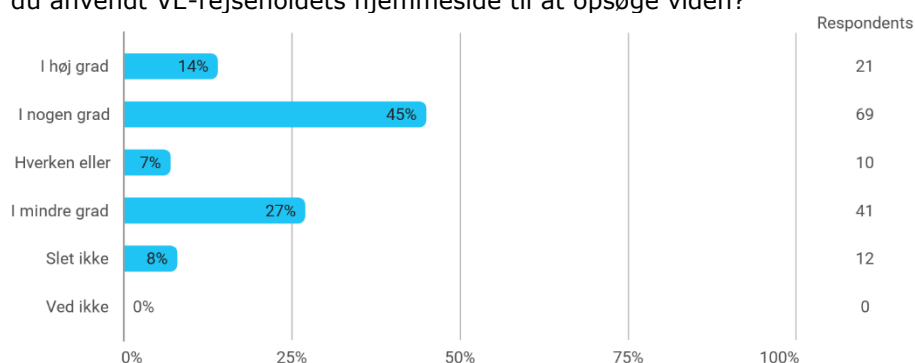

Har du kendskab til VE-rejseholdets hjemmeside?

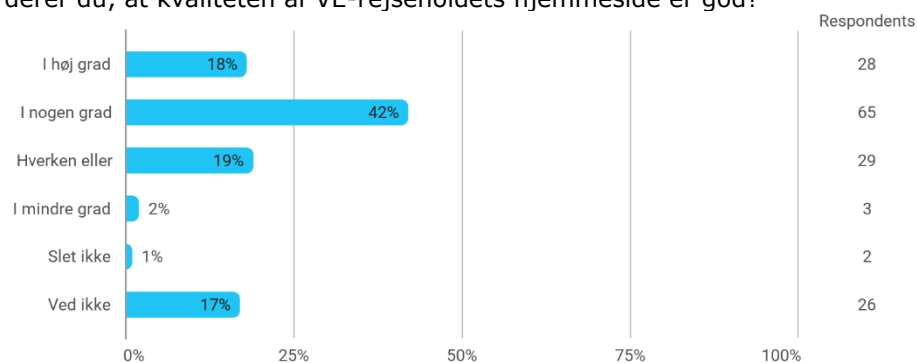
<https://www.VE-rejseholdet.dk/>

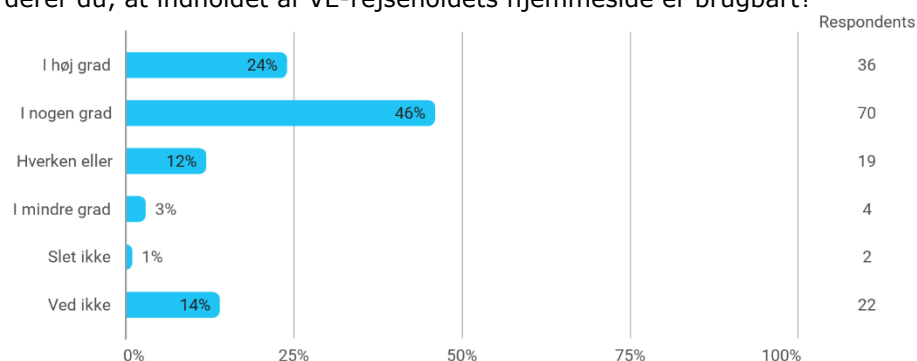
I hvilken grad – ... har du anvendt VE-rejseholdets hjemmeside til at opsøge viden?

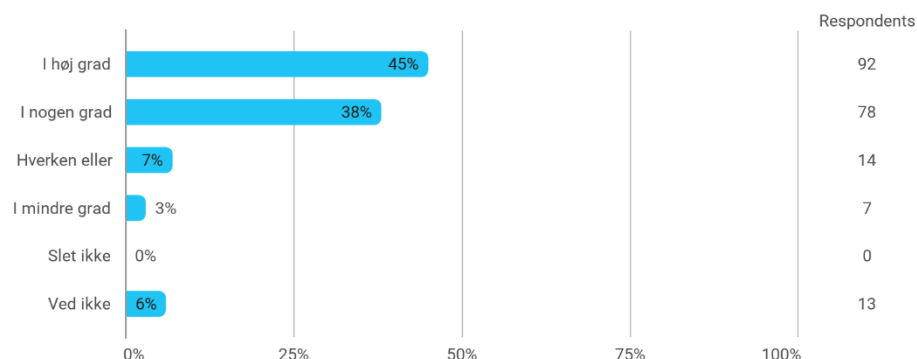
I hvilken grad – ... vurderer du, at kvaliteten af VE-rejseholdets hjemmeside er god?

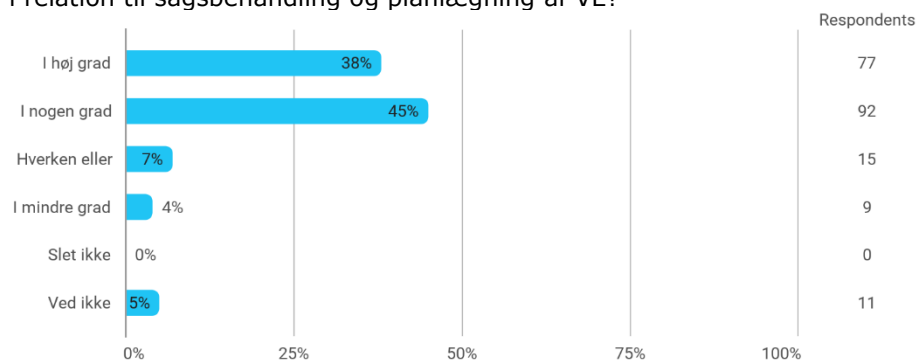
I hvilken grad – ... vurderer du, at indholdet af VE-rejseholdets hjemmeside er brugbart?

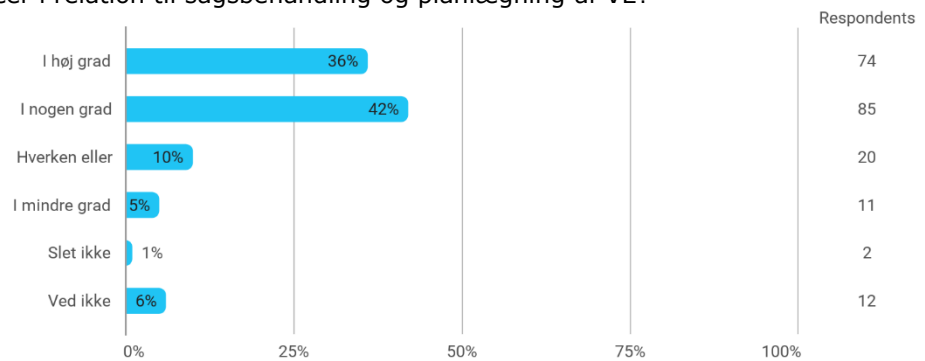
I hvilken grad oplever du, at VE-rejseholdets – ... aktiviteter og tilbud samlet set har været relevante for de behov og udfordringer, du/I oplever i relation til sagsbehandling og planlægning af VE-anlæg?

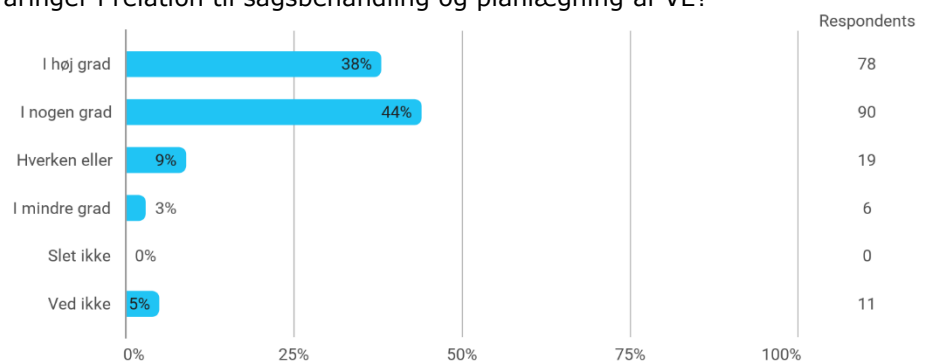
I hvilken grad oplever du, at VE-rejseholdets – ... aktiviteter og tilbud samlet set bidrager til faglig sparring og vejledning i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

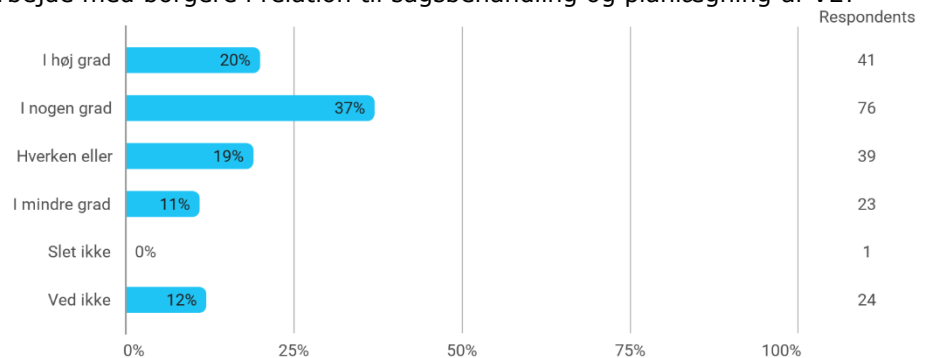
I hvilken grad oplever du, at VE-rejseholdets – ... aktiviteter og tilbud samlet set bidrager til at styrke dine kompetencer i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

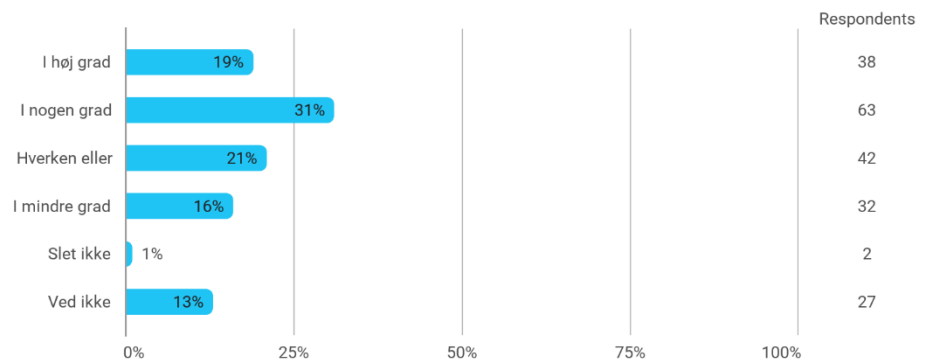
I hvilken grad oplever du, at VE-rejseholdets – ... aktiviteter og tilbud samlet set bidrager med adgang til viden og erfaringer i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

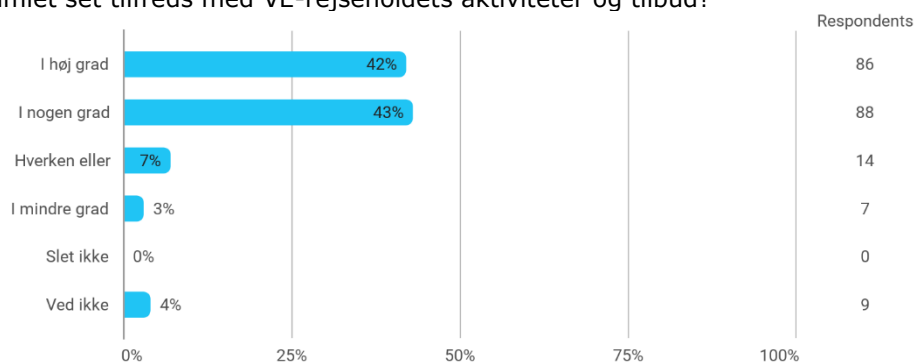
I hvilken grad oplever du, at VE-rejseholdets – ... aktiviteter og tilbud samlet set bidrager til at styrke dialog og samarbejde med borgere i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

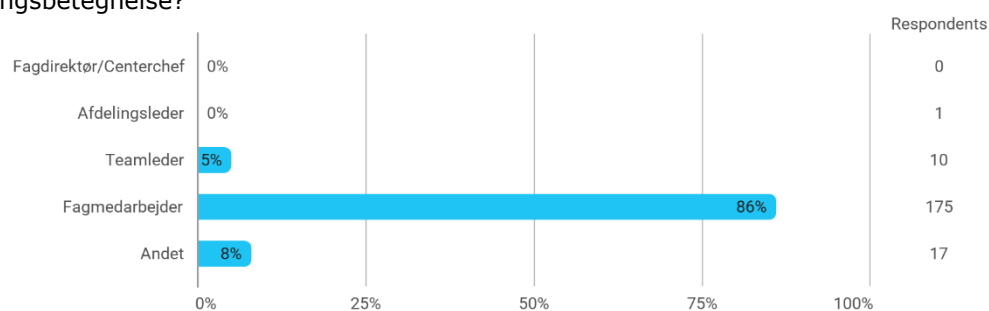
I hvilken grad oplever du, at VE-rejseholdets – ... aktiviteter og tilbud samlet set bidrager til at styrke dialog og samarbejde med opstillere og rådgivere i relation til sagsbehandling og planlægning af VE?

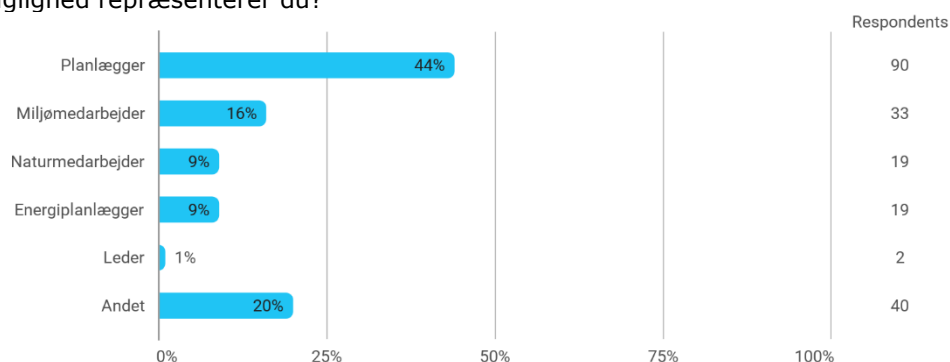
I hvilken grad er du samlet set tilfreds med VE-rejseholdets aktiviteter og tilbud?

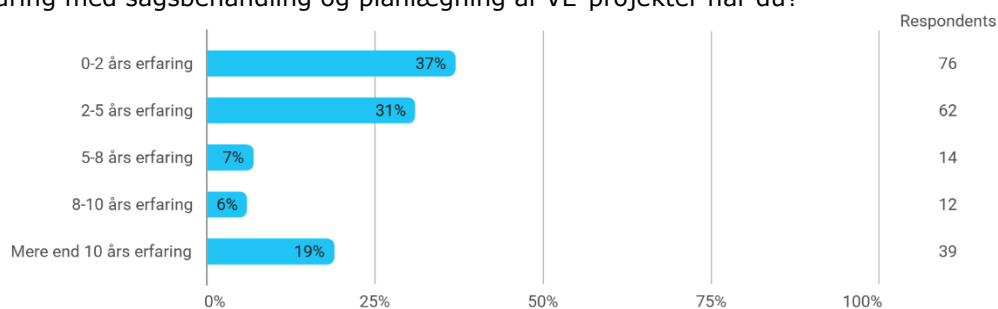
Hvad er din stillingsbetegnelse?

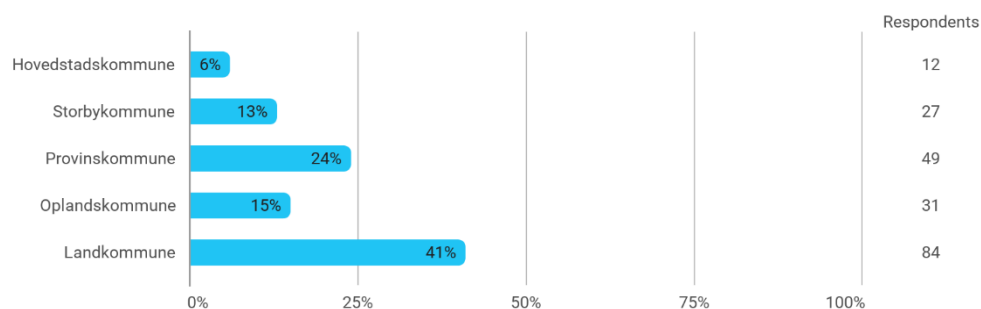
Hvilken (primær) faglighed repræsenterer du?

Hvor meget erfaring med sagsbehandling og planlægning af VE-projekter har du?

Hvordan vil du beskrive din kommune?

5.4 Samlet oversigt over VE-rejseholdets aktiviteter

År	Workshops
2023	Borgerinddragelsesprocesser og energifællesskaber
2023	Lokal værdiskabelse og synergiudbytter
2023	Planlægning af VE-anlæg i bevaringsværdige landskaber og kommuneplanudpegninger
2024	Kommuneplanlægning af VE-anlæg, retningslinjer og udpegninger
2024	Lokal inddragelse og opbakning til VE
2024	Lokal inddragelse og opbakning til VE
2025	Batterianlæg (BESS)
2025	Batterianlæg (BESS)
2025	VE-fremskyndelsesområder
År	Temadage
2024	PFAS og miljøvurderinger
2024	Vellykkede vindmølleprojekter
2025	Landskabshensyn i planlægning af VE-projekter
2025	Solceller
2025	Grøn pulje
År	Frokostmøder
2024	Afsmitning og udvaskning af PFAS fra solceller
2024	Natura 2000 ift. VE-projekter – praktisk perspektiv
2024	Danmarks Miljøportal

2024	VEIII-direktivet og nødforordningen
2024	Direkte linjer
2024	Fuglebeskyttelsesdirektivet
2024	Grøn pulje
2025	Solcellebekendtgørelse, vejledning og eksempelsamling
2025	VE-fremskyndelsesområder
2025	Teknisk potentiale for sol på tage
År	Nytårskure
2024	-
2025	-
År	Vidensdage
2023	Miljøstyrelsen holdt oplæg om habitatdirektivet, som havde fokus på Miljøstyrelsens ændrede praksis ift. habitatdirektivet og bilag IV-arter. Miljøstyrelsen holdt derudover et oplæg om vandplanlægning og havstrategi. I Herning og Aalborg holdt Plan- og Landdistriktsstyrelsen et oplæg om tilsyn og indsigelser i forbindelse med de nationale interesser. I Næstved, Hillerød og Odense forestod Energistyrelsens PtX-sekretariat et kort oplæg om målsætningerne for PtX i Danmark, og Energinet holdt oplæg om netudbygning og -tilslutning.
2024	Status for udbygningen af vedvarende energi, herunder status for energiparker, samt en introduktion til den nye Styrelse for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Derefter gav Nævnens Hus et indblik i de typiske problematikker og faldgruber, der kan opstå i forbindelse med miljøvurderinger af VE-projekter. Efterfølgende holdt Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø oplæg om del II af Håndbogen om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, hvor fokus i oplægget var på forvaltningen af flagermus. Slutteligt oplæg fra Energistyrelsen om de nye procesregler for tilladelser til VE-projekter, som er trådt i kraft i forlængelse af VEIII-direktivet og nødforordningen, orientering om de ændrede regler for tilladelsesprocessen samt mulighederne i de kommende regler for VE-fremskyndelsesområder.
2025	Temaer inden for miljøvurderinger med fokus på Natura 2000, bilag IV-arter og fravigelser samt status på udbygningen med sol og vind på land, herunder en orientering om den nye <i>Aftale om udbygningen med sol og vind på land 2025</i> .
År	Konference – Lokal inddragelse og opbakning til VE på land
2024	Lokal inddragelse og opbakning til VE på land
År	Webinar
2023	Præsentation af det kommende VE-rejsehold